

ŽIVÉ SLOVO

4/2001, ročník XXXIII

Téma:

Křst - oddanost křesťana

ÚVODNÍK

ODDANOST

Milí čtenáři,
lidská oddanost nepatří právě ke sloganům dnešní doby. Pokud se ovšem nejedná o věrnost firmě či značce kupovaného zboží. Oddanost ve vztazích se v moderní společnosti pomalu, ale jistě přestává „nosit“.

Přičin může být mnoho, některé však jsou nápadné. Především je to díky trenérům, které relativizují tradiční hodnoty společnosti, vedou k individualismu až narcissmu, k honbě za prožitky a soukromým štěstím. Konzumní způsob života podle zásady – consumo, ergo sum (konsumuj, proto jsem) – nás vychovává k tomu, abychom se vyhýbali všedním a nepohodlným věcem. Nemáme kupovat běžný prací prášek, jezdit na všední dovolenou obyčejným autem.

Ten, kdo chce dosáhnout nové kvality života, je vyzýván, aby vše původní a tradiční opouštěl. Tento hnací motor pokroku však nelze uplatňovat na oblast mezilidských vztahů. Někdy se však zdá, že moderní člověk ve snaze po kvalitnějším životě sahá po schématech jednání, která se mu osvědčila při nákupu zboží či volbě dovolené. Nefunguje-li manželství, pak je třeba vyměnit partnera nebo ještě „lépe“ – žít bez uzavírání sňatku. Člověk hledá kvalitu života a zapomíná, že lidský vztah zraje ve zkouškách. Pokud se lidé při první větší krizi rozcházejí, pak se ochuzují nejen o kus společně prožitého života, ale i o třetí rozdíl svého vzájemného vztahu. O onu kvalitu, která vyrůstá z odpusťení, ze společně překonané překážky, hlubšího poznání sebe sama i toho druhého. To bez oddanosti či vzájemné věrnosti není možné.

Myslím, že téma tohoto čísla: „Křest – oddanost křesťana“ má se vztahem mezi dvěma lidmi hodně společného. Než jsem se stal křesťanem, myslil jsem si, že křest je jakýmsi vstupem do církve, že křesťanem

se člověk stává právě přijetím křtu. Vím, že to byla stejně naivní představa, jako bych si myslel, že svatba vytváří manželský vztah. Přesto však mají svatba a křest něco společného. Jsou veřejným vyznáním oddanosti, rozhodnutím i závazkem. Křest ani svatba nejsou zárukou věrnosti, ale jasným a nezapomenutelným okamžikem, který člověku připomíná, s kým se rozhodl žít. S kým bude sdílet radost i žal, okamžiky výjimečné, ale i všední a těžké.

Křest nás tedy nečiní oddanými křesťany a Bible mu žádnou takovou moc nepřisuzuje. Bůh nás však svým slovem ujištěje, že naše vyznání bere smrtelně vážně. Těm, kdo Krista přijímají a věří mu, dává moc stát se Božím dětmi, ti se narodili z Boha. Kdo uvěří a pokřti se, bude zachráněn! Křest je tu tedy více kvůli nám, než kvůli Bohu. On zůstává věrný, i když my selháváme. Bůh je zdrojem křesťanovy oddanosti a zárukou pevnosti jejich vztahu. On totiž svému slovu dostojí. A není to nic jiného, než právě jeho oddanost až k smrti, která nás vede k vyznání:

„Jsem ukřižován spolu s Kristem, než já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve vídni Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne.“

Přeji Vám, abyste zmíňovaný třetí rozdíl zakoušeli nejen v mezilidských vztazích, ale především ve vztahu s Ním.

Jarek Andrýsek

ÚVAHY

DAR BOŽÍ

A ZASA VIANOCE

Blížia sa Vianoce a s nimi je spojený zvyk významne sa obdarovávať. Na tom by nebolo nič zlého, veď aj Boh nezístne dáva o čom máme svedectvo v Biblii (J 3:16), kde sú mnohé vyjadrenia

o darovaní, ako napríklad „dar Boží“. O tom si ďalej povíeme viac. Horšie je, že tieto darčeky dostali pomenovanie – „ježisko“, napr. v teraz často frekventovanej vete: „Už ste kúpili, kupujete .....?“ a v mnohých iných podobách. Takéto vyjadrenia nielenže nemajú žiadne opodstatnenie v Biblii, ale sú hrubou urážkou Pána Ježiša. Jemné ucho toho, kto miluje Pána Ježiša Krista celým srdcom iste veľmi pri tom trpí, a čo potom ON. Som presvedčený, že nikto taký podobné pomenovanie nepoužíva, ale napok, upozorní svoje okolie na nevhodnosť takto pomenovať nejaký tovar.

DAR V BIBLII

Predsa by som sa chcel na chvíľu pri daroch zastaviť. Začнем však trošku inak. Majetok v súkromnom vlastníctve je „posvátný“. Tým, že Boh dal do Desatora hned dve prikázania na jeho ochranu: *neukradneš a nepožiadaš*, Biblia potvrzuje a chráni súkromné alebo osobné vlastníctvo vecí. To získava človek prácou, podnikaním, dedičstvom alebo darom. O tom sú zákony, ale i nespočetné príbehy zachytené písomne či vo filmoch.

Tak sme sa dostali k troma pojmom: darca, dar a obdarovaný. Darom sa rozumie všetko, čo darca bezodplatne odovzdá obdarovanému do jeho vlastníctva. Stupnica darov je velmi široká, tak ako je bohatá ľudská fantázia. Najnevhodnejší je tzv. danajský dar (to čo si obdarovaný nepraje, ba ho môže i poškodiť). Nie každý darca dáva dar nezístne, aby tým vyjadril svoju lásku k obdarovanému. Býva to *úplatný dar*, ktorý najviac znevažuje darovanie.

Dar sa v Biblii menuje najmenej 300-krát v rôznych súvislostiach, preto nevidime v dare nič zlého. Vianoce a najmä spomienka na príchod Spasiteľa v podobe dieťatka, ktoré porodila židovská Panna, Mária, je podľa mňa nešťastné stotožňovať s vecnými darčekmi. Stalo sa to, čoho sme svedkami, že popri daroch a obchodovaní sa zabudlo na Spasiteľa, na Jeho oslavu.

Medzi ľuďmi sa často vyskytuje názor, že ak človek dostane od niekoho dar, má aspoň v takej istej hodnote darcu opäť obdarovať. V Biblii nenájdeme odôvodnenie toho, žeby veriaci človek nemal prijímať dary, alebo žeby musel najmenej v takej istej hodnote, akú má dar, ktorý dostal, dať darcovi iný dar. Najmä v súčasnosti sa môže niekto nezavinené dostať do sociálnej núdze a majetnejší brat mu chce pomôcť. Taký nemá dôvod odmietať primeranú pomoc, alebo sa cítiť menejcenný.

Naši bratia na začiatku vzniku zborov odmietali tradicie Vianoc ako takých, vrátane darčekov, aby sa tým oddelili od modlárstva zosvetleného kresťanstva. Sám som vyrástol v skromných pomeroch v rodine, kde neboli nikdy stromček a darčeky, ak boli, boli skromné a len symbolické. Nepovažujem to za výsadu, lebo ako dieťaťu mi to nebolo celkom jedno, ale ani mi to neuškodilo.

Klamal by som, keby som povedal, že v našej rodine sú Vianoce bez darčekov. Vzájomne sa viac-menej skromne obdarovávame, ale nikdy sme to nespojili s narodením Pána Ježiša, ani keď boli deti malé (a nepotrebujeme k tomu ani vianočný stromček). Spominam to takto konkrétnie, ne preto, aby som iných stavali do zlého svetla, ale je to iba prosté konstatovanie. Myslím si, že je to záležitosť rodiny a nemá sa to prenášať za jej hranice. Teda obdarovávať môže byť dobré, ale hriechom môže byť pokrytectvo, ktoré sa za darovaním môže skrývať.

DAR BOŽÍ

V Biblii nájdeme slovo dar v rôznych spojeniach ako napr. dar Boží, dar Kristov, dar milosti, duchovný dar, posvätný dar, dar uzdravovať atď. V nasledujúcim uvažovaní sa zastavíme pri siedmych miestach z Biblii, kde sa doslovne piše, čo všetko je dar Boží.

1. V spisoch Starého zákona sa tento výraz vyskytuje len dvakrát. V oboch prípadoch mудrý Šalamún opísal, že je to

- normálne, keď človek pracuje a má z práce úžitok a radost". Na rozdiel od materialistického svetonázoru tvrdí, že toto všetko je dar Boží: „Ale aj to, keď ktorýkoľvek človek jedol a pili a videl dobré z ktorékoľvek svojej práce, je dar Boží“ (Kaz 3:13). „Ako aj [ked] dal Boh ktorémukoľvek človekovi bohatstvo a poklady a učinil ho pánom, aby jedol z toho a bral svoj podiel a radoval sa vo svojej práci, je to dar Boží“ (Kaz 5:19).
2. Boh však obdaroval človeka omnoho viac, ako iba prácou a úžitkom z nej. Daroval mu to najdrahšie, čo mal, svojho jednorodeného Syna. Ako to Pán Ježiš sám povedal hriešnej žene pri studni Jakobovej: „Keby si poznala dar Boží a vedela, kto je ten, ktorý ti hovorí: Daj sa mi napiť, ty by si bola jeho prosila, a bol by ti dal živej vody“ (J 4:10). Vďaka Bohu, že ona poznala tento dar. Vianoce nie sú výnimkou, ba skôr priležitosťou si pripomienúť, koho nám to Boh daroval. Alebo sa hlboko zamyslieť: „Poznám tento dar Boží?“
3. Je to veľmi dôležité preto, lebo to súvisí s bytím človeka. Ved' nikomu sa nežiada zomrieť a tobôž nie byť odsúdený do večného trápenia v pekle. Nemusí to tak byť, lebo je tu Boží dar večného života, ako to piše apoštol Pavol: „Lebo odpátoval za hriech je smrt, ale darom Božím [z milosti jej] večný život v Kristu Ježišovi, našom Pánovi“ (Rim 6:23). „Lebo ste milostou spasení skrze vieri, a to nie zo seba, [je] to dar Boží“ (Ef 2:8).
4. Tak, ako spasenie si nemôže človek zaslúžiť žiadnymi skutkami, tak aj ostatné duchovné kvality, ktoré sú dané pre službu v Cirkvi, sa nedajú kúpiť, ako to povedal apoštol Peter čarodejníkovi Šimonovi: „Tvoje peniaze nech sú [i] s tebou na zatratenie, pretože si sa domnieval, [že] dar Boží [možno] nadobudnúť si za peniaze“ (Sk 8:20). Ale ani za službu týmito darmi sa neprijímajú odmeny od ľudu.

5. Na záver Timoteja i nás vyzýva apoštol Pavol, aby sme dar Boží neodložili do vitríny, ako sa to niekedy robí z vianočnými darčekmi. „A pre tú príčinu ta upomínam, aby si roznechoval dar Boží, ktorý je v tebe, [daný tí] vložením mojich rúk“ (2Tim 1:6).

Nuž naši drahi čítatelia prijmite aj takéto zamyslenie pri príležitosti Vianoc s prianím Božieho požehnania do roku 2002.

Ján Číž

¹ Príslavia 17:8 „Ako drahokam býva úplatný dar v očiach toho, kto ho berie; k čomukolvek sa obráti, darí sa mu“.

Príslavia 17:23 „Bezbožník berie úplatný dar z lona, aby zohol stezky súdu“.

Príslavia 18:16 „Dar človeka upriestraňuje mu a vedie ho pred veľkých“.

Príslavia 19:6 „Mnohi sa lichotne koria kniežaťu, a každý je priateľom človekovi, ktorý dáva dary“.

MUMIE SE VRACÍ¹

„A víme, že Kristus, když byl vzkríšen z mŕtvych, už neumirá, smrt nad ním už nepanuje. Neboť smrť, kterou zemrel, zemrel hřichu jednou provždy, a život, který žije, žije Bohu. Tak i vy se považujete za mŕtvé hřichu, ale za živé Bohu v Kristu Ježiši... Neži už já, ale žije ve mně Kristus..“ (Ř 6:9-11, Ga 2:20).

Dívate na výraz tváre skutečné mumie je zvláštni. Až nejvice proto, že odráží poslední známky života - jinými slovy řečeno, poznáte, zda tento človek na sklonku svého života trpí nebo byl dokonca svou smrť zaskočen (lēba vražda), anebo právě napäk zda umíral pokojne a připraven...

V podzemnej chodbě jezuitského kostola na klatovském námestí máte i vy tuto príležitosť, totiž prohlédnout si nejen jednu, ale hned niekolik mumií vedle sebe...

Jakou má ale souvislosť mumie s našim tématom o kŕtu ako výrazu oddanosti kresťana? Má a nejen symbolickou. Kŕtem vo-

dou jsem pred deseti lety vyjádřil skutečnosť, že jsem byl pred lety jedenácti Pánem Ježišem Kristem pokřten v jeho svatém Duchu. To se stalo pri mému novému narození. Kŕtem vodou jsem také zároveň vyjádřil skutečnosť, že jsem zemrel sám sobě (hladina se nade mnou zavrela), ale také, že jsem vstal k novému životu (úplně mokrý - tedy iný, než jsem byl pred tím - jsem vstal z vody a vyšel inou cestou, než jsem do bazénu přišel...).

„Milý bratre...“ mohl by někdo namítnout, „...pořád jste nám ještě nevysvětlili, jak to souvisí s tou mumií na začátku!“ Dobrá, rychle uvedu vysvětlení: **Každý z nás máme svou osobní mumiю. Co je touto mumií? Naše staré pohřbené „já“, které zemřelo spolu s Kristem na kříži.** V souvislosti s kŕtem můžeme říci, že mumie je to, co zůstalo pod hladinou...

Nedávno jsem šel kolem kina a zahlédl tam reklamu na film: „Mumie se vraci“. Jedená se o pokračování velmi úspěšného amerického snímku: „Mumie“, kde se prý děj točí kolem probuzení jakési egyptské mrtvoly...

Proč jsem i já nazval svůj článek: „Mumie se vraci“? Možná proto, abych co nejpřesobivěji podtrhl skutečnosť, že jako věřící lidé bychom nikdy neměli ze svého osobního i sborového života dělat horor. Nedopustme, aby se mumie v podobě naší staré přirozenosti probouzely k životu a stráily všechny, kteří se těší na Krista - na Krista v každém z nás.

Jiří Kantor

CO ZNAMENÁ OSLOVENÍ PÁN JEZÍS?

V poslední době se někteří věřící lidé ptají, proč v modlitbách, ve službě Božím slovem i v článcích časopisů a knih používáme vyjádření Pán Ježiš? Co titul „Pán“ znamená? Připomeňme si nejdříve, jak učedníci nazývali Pána Ježiše a jak se on sám k tomu stavěl.

U Jana 13,13 čteme: „Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem a říkáte to dobré, neboť jím jsem.“ Také mu říkali Rabbi (např. Jan 4,31), což znamenalo „můj mistře“. Podle

Biblického slovníku se slova „nazývat“ neužívá jen ve smyslu „dát jméno“ - pojmenovat, ale také ve smyslu „veřejně ohlašovat“. Učedníci tedy veřejně před druhými lidmi ohlašovali, že Ježiš je jejich Pánem.

Co znamená titul Pán? Čtěme Skutky apoštolů a jejich listy se zaměřením na to, co oni sami o Ježiši Kristu vyznávali. Na příklad Petr (Sk 2,36) před naslouchajícími Židy veřejně o Ježiši vyznal: „Ať tedy ví s jistotou všechn dům Izraele, že Bůh ho učinil Pánem i Kristem - toho Ježiše, kterého jste vy ukřížovali.“ Bůh prohlásil Ježiše za Krista, za Pomazáneho, když na něj při křtu v Jordánu seslal svého Ducha. Splnilo se na něm prorocké slovo Izajáše 61,1-3.

Ježiš bylo jméno člověka, protože Boží Syn sám sebe zmařil, když přijal způsob služebníka a stal se podobným lidem. Ocitil se v lidské podobě a pro tu podobu člověka a úlohu služebníka platí jméno Ježiš. Ježiš trpěl, Ježiš umřel na Golgotě a vstal z mrtvých. A proto ho Bůh nade vše povyšil a dal mu jméno nad každé jméno, aby ve jménu Ježiše poklekl každé koleno na nebi, na zemi i pod zemi a každý jazyk aby vyznal ke slávě Boha Otce, že Ježiš Kristus je Pán (Fp 2,7-11). Vzkříšením z mŕtvych a uvedením na pravici Boží byl člověk Ježiš prohlášen Pánem. Slovo Pán (Kyrios) tedy představuje titul, postavení, které se rovná postavení samého Boha. V tom smyslu čtěme v Listu Židům: „Učinil's jej o málo menším než anděly, korunoval's jej slávou a cti, ustanovil's jej nad dilem svých rukou, všechno jsi poddal pod jeho nohy. Když mu tedy poddal všechno, nenechal nic, co by mu nebylo poddáno. Nyní ovšem ještě nevidíme, že je mu všechno poddáno“ (2,7-8). Tato slova se vztahují na Ježiše Krista, kterého Bůh učinil Pánem. V Listu Římanům 14,9 je napsáno: „Vždyť proto také Kristus zemřel a vstal z mŕtvych a ožil, aby byl Pánem mŕtvých i živých.“

On sám směl po svém vzkříšení říci: „Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi“ (Mt 28,18). Nyní ještě nevidíme, že by Pán Ježiš měl veškerou moc na zemi,

ale Písmo nám o tom svědčí. On je Pán, Panovník. Tento titul obdržel od Boha po dokonání dila spasení. Je to podobné, jako když např. Václav Havel dostal úřad prezidenta. Když se o něm vyjadřujeme, pak říkáme v úctě: „Pan prezident Havel“, a nikoliv jen Havel. Ježíš Kristus je Pánem a patří mu proto i titul Pán bez ohledu na to, zda jej lidé Pánem uznávají či nikoliv. Proto také učíme malé děti doma či v besídce o Pánu Ježíši, učí se modlit k Pánu Ježíši a nikoliv jenom k Ježíši. Ježíš Kristus je Pán všech pánů a Král všech králů. Tak se zjeví, když opět přijde viditelně ve slávě na tuto zemi (Z 19, 16). Jako Pán zničí i posledního nepřítele, kterým je smrt (1K 15,26).

Apoštol Pavel napsal v Listu Římanům: „Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen.“ Když někdo říká: „Páne Ježíši“, ještě to neznamená, že je spasený. S vyznáním Ježíš je Pán musí být spojen vnitřní postoj poslušnosti. Je to uznání jeho moci jako Božího Syna. Je to život v poddanosti Pánu: „Ne každý, kdo mi říká „Páne, Páne“, vejde do nebeského království, ale ten, kdo koná vůli mého Otce, který je v nebesích“ (Mt 7,21). To vše by nás mělo vést k zamýšlení nad tím, jak se máme před lidmi o osobě Ježíše Nazaretského vyjadřovat. Máme užívat jen jména Ježíš bez titulu nebo s ním? Nemáme snad celému světu svědčit, že ten ukřížovaný Ježíš je vzkříšen a učiněn Pánem nebe i země? Nemáme tímto způsobem člověka vystavit otázkám jako např.: „Uznáváš i ty Ježíše Krista jako Pána? Odevzdal jsi mu svůj život, aby byl tvým Pánem? Jestliže jej nepřijmeš, budeš jednou stát před ním jako před Soudcem, jak obstojíš?“

Apoštolové ve svých listech nazývali Ježíše Krista Pánem. Petr napsal: „Pán tedy umí vysvobození z pokušení, nepravé pak trestat a zachovávat ke dni soudu“ (2Pt 2,9). Kdo může vysvobození z různých životních situací? Je to Pán, který má vládu na nebi i na zemi. Petr, který byl ve vězení a čekal na smrt. Po svém vy-

svobození řekl: „Těd opravdu vím, že Pán posal svého anděla a vytrhl mne z Herodovy ruky a ze všechno, co židovský lid očekával“ (Sk 12,11). Proč neřekl: „Ježíš posal anděla... Ježíš mne vysvobodil“? Apoštol Pavel napsal Timoteovi, že když byl v Římě vyšetřován, nikdo z jeho blízkých nebyl přítomen, nikdo ho v této těžké situaci nepodepřel. Za to však vyznává: „**Pán pak byl se mnou**“ (2Tm 4,17). Ten Pán, kterého se na cestě do Damašku zeptal: „Co chceš, abych činil?“ Pánu sloužil a Pán ho i v těžké chvíli před římským soudem posilnil. Ježíš je Pánem, On všechno může!

Pavel a Barnabáš řekli v Antiochii Pisidské židovským posluchačům: „Vám mělo být Boží slovo mluveno nejdříve, ale poněvadž ho odmitáte a soudíte sami sebe za nehodné věčného života, hle, obracíme se k pohanům! Tak nám to totiž přikázal Pán...“ (Sk 13,46-47). Mohli před Židy mluvit jen o Ježíši, ale oni i jim chtěli sdělit, že ten ukřížovaný Ježíš je nyní Pánem. Pavel a Barnabáš od něj přijímají příkazy jako od svého Pána. Neměli bychom si nich brát příklad a neskrývat, že sloužíme Pánu Ježíši?

Zjíme v očekávání přichodu Pána Ježíše nebo Ježíše? Například Jakub napsal: „*Budete tedy trpěliví, bratři, až do Pánova přichodu...neboť se přiblíží Pánův příchod*“ (Jk 5,7-8). Pavel ve svých listech píše o očekávání Pána Ježíše Krista, o naději na setkání s Pánem a na věčné přebývání s ním. Pán nás odmění. „*Potom my, kdo zůstaneme živí, budeme spolu s nimi v oblacích uchvaceni do vzduchu vstříc Pánu; a tak budeme navždycky s Pánem*“ (1Te 4,17). Není možno obsáhnout všechno to, co pro nás znamená skutečnost, že Ježíš Kristus je Pánem. I proto bychom o něm měli mluvit s vděčností a úctou jako o svém Pánu a být druhým svědec.

EVANJELIUM DNES

Cirkev Pána Ježíše predstavuje zvláštne spoločenstvo ľudí, ktorého úlohou je okrem iného „zvestovať

prednosti Toho, ktorý ich povolał z tmy do svojho predívneho sveta“. Všetci to vieme, len to zvestovanie akosi viazne. Z času na čas napneme sily a vypneme sa k dajakému výkonu a podarí sa nám dokonca povedať susedovi, alebo spolupracovníkovi stručné svedectvo, alebo ako zbor urobíme sem-tam evanjelizačnú akciu pre verejnosť, ale vedomie, že **robíme veľmi málo na zviditelnenie Toho, ktorý pre nás toľko urobil**, ostáva. Od čias našich duchovných otcov a praotcov, ktorí stáli pri zdrode našich zborov, ktorí chodili od dverí k dverám, od dediny k dedine, sa toho veľa zmenilo. Výsledkom ich práce sme my. Za posledných päťdesať rokov však viac zborov zaniklo ako vzniklo. A len málo z tých zborov, čo prežili, sa môže pochváliť duchovnou dynamikou, aká bola na počiatku.

Môžeme sa utešovať, že na množstve nezáleží - ale „na počiatku nebolo tak“ (Skutky 2:47b). Môžeme sa odvolať na **40-ročnú cestu komunistickou púšťou**, kedy sme takmer nič nemohli robiť - ale to všecko už skončilo pred viac ako 10-imi rokmi. A zdá sa, že **všetko ide v rovnakých koňách ako predtým**. Častokrát si ani nenájdeme čas, aby sme sa zamysleli PREČO prešlapujeme na mieste. Na Slovensku neprípadli (az na jedného) noví pracovníci, ktorí by to najlepšie zo svojich sil, schopnosti a času dali Pánovi. Takže nakoniec - aké siatia, taká žatva ... Môžeme sa tiež utešovať, že vedú na konci ochladne láska mnohých - ale v podstate sú to len alibi pre našu pohodlnosť a nečinnosť. Príklad z praktického života - vonku môže byť v zime aj minus 20 stupňov, ale ak je rovnaký chlad v mojej obývačke, čosi nebude v poriadku.

V auguste t.r., som sa zúčastnil konferencie v Amsterdame, ktorú organizovala misijná spoločnosť, ktorá stojí za evanjelistom Billy Grahamom. Zíšlo sa tam viac ako 10.000 misionárov a evanjelistov z 213 krajín, aby spoločne hľadali odpoveď na otázku AKO niest' evanjelium ľuďom na prahu 21. storočia. Dvakrát sme sa stretli zvlášť aj účastníci z Kresťanských (bratských) zbo-

rov z asi 30 rôznych krajín, na ktorom naši spolubratia z tretieho sveta (Afrika, Ázia) s radostou hovorili ako Boh pôsobí v ich krajinách a ľudia hromadne prichádzajú ku Kristovi. Dozvedel som sa okrem iného, že v africkom rovníkovom štáte Čad je asi 1000 (!) bratských zborov a že v Indii je do misijnnej práce na plný úvazok zapojená predovšetkým mladá generácia (20 až 40 r.).

Počas jedného seminára misionár z Francúzska skonštatoval, že rozdiel v odozve na evanjelium medzi tzv. tretím svetom a Európu je asi taký ako medzi mladým dievčaťom, ktoré sa teší na svadbu a sklamanou a rozčarovanou rozvedenou ženou. V Afrike a Ázii je evanjelium stále ešte radostnou novinou o Božej láske zjavenou k nám v Synovi, na ktorú ľudia spontanejne reagujú. V Európe táto novina nie je už ani dobrá, ani nová. Myslenie ľudí v tzv. kresťanskej Európe je deformované deformovaným kresťanstvom a ak niekto prináša čosi iné, ako nominálne kresťanské náboženstvo, je podozrivý zo sekterstva. O to ľažšia je úloha Cirkvi Pána Ježíša.

Vždy, keď čítam životopisy mužov ako boli Spurgeon, Moody či Wesley si kladiem otázku, **ako je to možné, že pred 150 rokmi ľudia tak spontánne reagovali na evanjelium a mnohí odviedli svoj život Kristovi**. Tento fenomén si zaslúží zvláštnu pozornosť. Ako vlastne vyzerala duchovná, spoločenská a ekonomická klima v tej dobe v Anglicku, v USA a čiastočne v Nemecku? Pretože prebudenie prebiehalo predovšetkým v týchto krajinách.

Bolo to obdobie raného kapitalizmu, manufaktúrnej výroby a zbedačených koncentrovaných mäs, ktoré zápasili o holú existenciu. Veľká koncentrácia duchovne i telesne hladných ľudí predstavovala vhodnú platformu pre **hlásateľov zmien**. Svoju šancu pochopili rovnako utopickí socialisti a komunisti ako kresťania. Ľudia v hranicných životných situáciach sú vnímateľní na všetko, čo im služuje zlepšiť ich situáciu. Stačilo málo - a ľudia prijímali hromadne Ježíša za svojho Pána a Spasiteľa.

Dnešná Európa je však úplne iná. Žije v hmotnom blahobute o akom sa ich pravotom ani nesmivalo. Nevídany rozmach vedy a techniky, automatizácia výroby, nasadenie počítačov do takmer každej oblasti života, globálna komunikácia cez internet, diaľkový prenos obrazu cez satelit, kultúra založená na vizuálnej zložke – to je stručná charakteristika našej doby. Ak Cirkev Pána Ježiša pred 150 rokmi pochopila výzvu doby a aj ju dobre využila – čo robí pre to dnes?

Evanjelium sa nezmenilo, duchovné potreby človeka sú tie isté, len komunikačné kanály sa zmenili. Vlnová dižka, na ktorej sú osloviteľní ľudia dnešnej doby je iná ako tá spred 150 rokov! Nakoniec, môžeme sa učiť od Pána Ježiša – On sa neizoloval od spoločnosti – bol informovaný o dianí v Judskej, bol tam, kde sa koncentrovali ľudia, chodil z mesta do mesta, z dediny do dediny, aby oslovil čo najviacerých, (1) ROBIL L'UDOM DOBRE (Sk 10:38) a (2) HLÁSAL EVANJELIUM (Mk 1:15). Priblížil sa k nim (3) ICH JAZYKOM, ktorému dobre rozumeli, používal obrazy z každodenného života, aby na nich demonštroval hlboké duchovné pravdy (Mt. 6:25n). Jednoducho komunikoval s nimi na ich vlnovej dižke. Skôr než odišiel, odovzdal túto štafetu svojim učeníkom a rozšíril ich zodpovednosť z Judska na celý svet (Mt.28:19-20)! Ak sme učeníkmi Pána Ježiša, spomenuté tri úlohy patria neoddeliteľne aj k našim povinnostiam, z ktorých budeme svojmu Pánovi raz sklať účty.

L. Vyhánek

INFORMÁCIE

MISIJNÁ KONFERENCIA V MODRE

V dňoch 9. a 10. novembra 2001 konala sa v Modre 1. misijná konferencia Kresťanských zborov na Slovensku. Jej usporiadanie vzišlo z túžby a snahy zoznámiť bratov i sestry v zboroch s bratskou misiou vo svete všeobecne i konkrétnie v niektorých krajinách s cieľom povzbudiť ich k účasti na nej nejakým spôsobom.

Konferencia sa začala v piatok úvodným zhromaždením s modlitbami. Hlavný program prebiehal v sobotu a obsahoval nasledujúce témy : 1. Cirkev a misia, 2. Wiedenest – misijné centrum: história a poslanie, 3. Praktické skúsenosti z misie. Preslovy na tieto témy mali bratia z Misijného domu a biblickej školy vo Wiedeneste v Nemecku : Horst Engelman (HE), ktorý je tam učiteľom a Andreas Freudenberg (AF), ktorý je misionárom v Rakúsku.

V záverečnom zhromaždení konferencie predstavili prítomným svoju činnosť *misijsné zamerané kresťanské hnútia, spoľičenstvá a ustanovizne na Slovensku*, v ktorých pracujú bratia a sestry z Kresťanských zborov : Bratislavská tlačová misia (BTM), Detská misia, Trans World Radio (TWR) Slovakia, Misijná spoločnosť evanjelia Ježiša Krista (MSEJK), Vysokoškolské biblické hnútie (VBH), i práca a služba pri zakladaní nového zboru. Ďalej sú uvedené myšlienky z presloov hostí z Nemecka (HE,AF) i dojmy a postrehy účastníkov konferencie.

ZAHRANIČNÁ MISIA

Misijný dom a biblická škola vo Wiedeneste (HE) má nasledujúce úlohy a náplň práce :

- sleduje možné misijné polia a dlhodobo sa o ne stará,
- pomáha v administratíve a je informačným centrom pre zby,
- dlhodobo a trvale podnecuje k misii a povzbudzuje v nej,
- prakticky pomáha zborom pri vysielaní misionárov,
- dáva potrebné informácie a praktické rady misionárom,
- spolupracuje s inými misiami,
- radí a pomáha pri veľkých misijných projektoch,

- pomáha novovzniknutým mestnym zborom k samostatnosti,
- stará sa o deti misionárov,
- stará sa o misionárov počas pobytu doma a pomáha im po návrate z misie.

Biblická škola poskytuje tieto možnosti biblického štúdia :

1. jednorocný kurz pre zvýšenie biblického vzdelenia,
2. dvojročný kurz pre tých, čo chcú pracovať v misii vo svojom odbore,
3. trojročný kurz pre tých, čo sa chcú naplno venovať misii alebo duchovnej práci,
4. magisterské štúdium, nutné pre misionárov v niektorých krajinách.

Skúsenosti z Tanzánie (HE). Južná Tanzánia je územie so zemepisnou dĺžkou asi 800 km a šírkou asi 200 km. Bratská nemecká misia tu začala v roku 1962. Na tomto území s približne 1200 sídlami vzniklo doteraz 65 zborov. Za najlepší spôsob misie do budúcnosti bolo uznané založenie nových zborov tak, aby aspoň na 6 sídel pripadal 1 zbor v jednom z nich. Ten má za úlohu misiu i v ďalších piatich okolitých sídlach. To vyžaduje do budúcnosti asi 200 zborov.

Skúsenosti z Rakúska (AF). Duchovný obraz krajiny : okolo 8 miliónov obyvateľov, z toho 75 % rímskokatolíkov, 5 % evanjelikov, 10 % bez vyznania, 2 % moslimov a okolo 0,2 % znovuzrodených kresťanov. Na konci reformácie tu bolo 90 % protestantov. Po roku 1952 tu začal pôsobiť 1 bratský nemecký misionár. V súčasnej dobe je tu v 11 mestách 12 bratských zborov, založených wiedenestskou misiou zväčša malých alebo veľmi malých (spolu okolo 460 veriacich).

Misijná vízia do budúcnosti – úlohy a zámery :

- vnútorná obnova zborov,
- prehľbenie ich vzájomnej spolupráce,
- v prvom rade misijne zasiahnuť svoje okolie,

- zúčastiť sa i na zahraničnej misii (vyšlať aspoň 1 misionára).

Ako najúčinnejší spôsob evanjelizácie sa ukázalo nadviazanie piateľských vztahov s ľuďmi. Osvedčili sa tiež kresťansky zamerané semináre o manželstve a rodine, ktoré pritiahl značný počet záujemcov. A misionári stále praktizujú rozdávanie Bibílie, Nových zákonov a ich časti, o ktoré je záujem.

Biblicky ideálny zbor má pred sebou výzvu svetovej misie a hľadá ľudí, aby ju naplnili (HE). Mnohé zby vo však také nie sú. Preto je nutné vzbudiť a povzbudzovať záujem o misiu doma i v zahraničí.

DOMÁCE MISIJNÉ ČINNOSTI

BTM ako samostatná slovenská misia rozoslala už 2 milióny letákov. Spolu s českou Brnenskou tiskovou misiou ich rozoslali už okolo 20 miliónov. Sú určené najmä pre osobnú evanjelizáciu. Objednávatelia letákov sú jednak pravidelní (odoberajú všetky letáky), jednak občasní a čiastoční (odoberajú letáky výberovo). Sú to jednotlivci aj zby. Misia má vzácné, povzbudzujúce skúsenosti z listov čitateľov.

Detská misia na Slovensku je súčasťou medzinárodného detského evanjelizačného spoločenstva. Jej cieľom je zasiahnuť evanjelijom všetky vekové skupiny detí a zároveň veriaci deti biblicky vzdelať. Osobitnú službu v nej tvorí misia medzi rímskymi deťmi. Na uvedené ciele používa detská misia letné detské tábory, detské ko-rešpondenčné kurzy, ako aj školenia pracovníkov misie.

TWR je medzinárodná kresťanská rozhlasová spoločnosť, ktorá pôsobí v 150 krajinách sveta. Zvesť evanjelia vysiela vo viac ako 165 jazykoch prostredníctvom 13 vysielacích miest a siete mestnych vysielacov. TWR Slovakia vysiela kresťanské programy do celej Európy na stredných a krátkych vlnách aj prostredníctvom satelitu Astra (spolu trikrát denne) a na Slovensku i cez rádio Lumen (raz do týždňa). Vysielanie je

medziceirkvené a plní veľmi významné evanjelizačné, biblickovzdelávacie a kresťansko-výchovné poslanie. Je zvlášť vitaným hostom a vzácnym spoločníkom najmä pre kresťanov, ktorí nemajú možnosť spoločenstva so spoluveriacimi.

MSEJK vznikla Božím vedením manželov Fülopovcov k tejto práci v roku 1989. Rozosielali najprv maďarskú a od roku 1994 aj slovenskú literatúru. Do roku 2001 je to 82 titulov kníh, knižiek a brožúrok. Veľmi významnú časť medzi nimi tvoria knihy Kristíny Royovej. Odberatelia zasielanej alebo predstavovanej literatúry sú: výstavy v knižničach, gedeonské hnutie, cirkevné zbyty, detské domovy, domovy dôchodcov, školy, domáce biblické krúžky, kresťanskí skauti a jednotliví kresťania. Literatúra je ponúkaná osobne i hromadne rôznymi spôsobmi.

VBH je súčasťou medzinárodného spojenstva evanjelikálnych študentov. Na Slovensku pôsobí od roku 1993 a viedie krúžky biblického štúdia na univerzitách. Jeho snahou je oslovíť zvestou evanjelia čo najväčší počet zo 118 tisíc vysokoškolských študentov, ako aj rozširovať biblické poznanie veriacich študentov a pripravovať ich pre život a službu v niektorom zbere Cirkvi. Popri krúžkoch biblického štúdia usiluje sa dosiahnuť tieto ciele vytváraním spoločenstva študentov i absolventov univerzít na rôznych spoločných pobytach, stretnutiach a iných podujatiach.

Založenie kresťanského zboru v Trenčíne. Prítomní si vypočuli svedectvo brata Jozefa Abrmana ml., ktorého si Pán Boh i s jeho manželkou použil ako nástroj k vykonaniu tohto svojho diela. Vyznalo ako povzbudenie pre všetkých prítomných, že oddaná, vytrvalá a sebaobetavá práca v Božom diele prináša ovocie v zachránených ľuďoch, ale i vo vzniku nového zborového spoločenstva. To však treba stále udržovať a rozvíjať, čo vyžaduje trvalú starostlivosť o novoobratených a službu všetkým príslušníkom zboru.

Dojmy a postrehy účastníkov. Pri službe zahraničných bratov som si uvedomil po-

trebu a naliehavosť misie, to aký dôležitý je vzťah k misii zo strany zboru i každého jeho príslušníka.

Náročnosť misie je výzvou pre veriacich v zbere, preto prehľubuje a zintenzívnuje vzťah s Bohom. Povzbudili ma i skúsenosti bratov a sestier pracujúcich plnočasovo v Božom diele, vedomie, že Pán Boh požehnáva ich službu a že ona prináša ovoce svojím časom.

Z preslovov oboch misionárov vyplynulo, že kresťanská misia je úzko spojená so sociálnou prácou pre tých, ktorí zvestujú evanjelium. Potrebujú vidieť kresťanskú lásku, prejavenu v praktickej pomoci a záujme o nich v ich problémoch.

Zaujal ma zápal bratských nemeckých misionárov i domorodých bratov v Tanzánii zvestovať Kristovo evanjelium tým rečovým skupinám, v ktorých ešte nepôsobil žiadny misionár, ich modlitebný zápas za týchto ľudí aj ochota ísiť nim s touto zvestou. Aj to ako príklad ich misijnnej horlivosti povzbudil k príchodu medzi týchto ľudí i misionárov z okolitých krajín.

Celkovo táto 1. misijná konferencia Kresťanských zborov splnila svoj účel a jej účastníci vyjadrili túžbu, aby sa poznatky i dojmy z nej prejavili v ich osobnom i zborovom živote, ako aj nádej, že v budúcnosti budú ďalšie podobné konferencie.

Zaznamenal Ján Hudec

JEDNÁNÍ MEZISBOROVÉ RADY KRS

V e dňoch 8. až 10.listopadu 2001 proběhlo ve sborovém domě Kresťanského sboru v Ostravě-Kunčičkách setkání bratří zapojených do práce v Mezisborové radě. Jednalo se o setkání svým způsobem výjimečné. Celý rok bylo připravováno Operativní mezisborovou radou, která byla ustanovena k rozpracování nejnaléhavějších podnětů, týkajících se spolupráce sborů. Tato Operativní rada se na čtyřech přípravných schůzkách zabýva-

la otázkami vnitřního řádu Kresťanských sborů, registrační listiny, náplně práce statutárních zástupců a pracovních skupin MR, směrem a cíli práce, financováním KFS a hodnocením práce sborů v době totality.

Prestože záběr práce byl velmi široký dospěli bratři po věcné a otevřené diskusi, kterou řídil br. Aleš Bartošek, k mnoha konkrétním závěrům. Ty budou předloženy k posouzení a odsouhlasení Shromáždění starších sborů, které se uskuteční, dál-li Pán, ve dnech 15. a 16.února 2002 v Ostravě - Kunčičkách.

Výjimečná byla i atmosféra otevřenosti a snahy najít východisko, která vyústila ve společnou Památku Večeře Páně s růžemi. Jeden z účastníků jednání popsal své dojmy v článku na internetových stránkách KRS takto:

„Bylo to podruhé v životě, kdy jsem byl u Památky mimo neděli. To nebylo všechno. Dopoledne jsme museli napsat své jméno na kousek papíru. Během Památky Aleš povstal a poděkoval br. Petru Zemanovi a Jirkovi Krejčímu za dosavadní činnost statutárních zástupců před státní správou ČR. Předal jim našim jménem růži - každému jednu. Pak vytáhl zpod kazatelny ták s růžemi a na každé byl napichnutý papírek se jménem. Každý si jednu vzal a dostali jsme úkol najít bratra, jehož jméno bylo uvedeno na té růži. Já jsem měl br. Jana Viktorína z Brna a tak jsem mu poděkoval za jeho přínos pro činnost TWR a za to, že finančně podporuje dílo Páně. Mě zase poděkoval

br. Béda Kostlán za práci s mládeží. Bylo to velmi milé, překvapující a mnozí jsme měli slzy v očích...

Byl to balzám na duši i na ducha. Po celodenním namáhavém jednání taková milá chvilka. Nikomu nevadilo, že jsem hrál písničky na kytařu (zpěv držel Otík Z. při hře na klavír), nikomu nevadilo tleskání jako výraz radosti a díků. Myslím, že se klima v našich sborech mění a to ve prospěch Božího království..."

Ve únoru se bude jednat o nových členech Mezisborové a Operativní rady i o nových statutárních zástupcích. Stávající Mezisborovou radou byli navrženi bratři J. Krejčí a PhDr. B. Kostlán. K závěrečnému připomínkování a následnému schválení jsou připraveny i materiály týkající se vnitřního řádu KRS. Věřím, že si bratři starší jednotlivých sborů pro toto setkání vyhradí čas a zúčastní se ho v hojném počtu, neboť se bude hovořit i o dalším směrování sborů. Na jeho důrazech se již teď bratři jednoznačně shodli. Je nutné se zaměřit především na misijní práci a vnitřní budování sborů.

Jarek Andryšek

TÉMATICKÉ ČLÁNKY

KŘEST V NOVÉM ZÁKONĚ

1. ÚVOD

J istě nemusím předesilat, že křest není podstatou křesťanství. Tou je spíše přijetí Krista jako Božího Syna a Spasitele, přijetí jeho výkupného dila a zástupné oběti na kříži. Dopravná role křtu je zřejmá z mnoha novozákoních výroků, jako např. „*Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen*“ (Mk 16,16). Spasení je spojeno s vírou, zatracení s nevěrou. Křest jen víru doprovází, jako viditelné vnější stvrzení neviditelné vnitřní proměny. Pojetí křtu, jež v samotném jeho aktu vidí základ spasení, je zavádějící. Nemluvě o tom, že umožňuje „mechanicky produkovat křesťany“, kteří přesto, že s Kristem nic neprozili, byli po-

křtěni. Tak dochází k tragickému smíšení křesťanů s nekřesťany. Jedni jsou obráceni Kristem a prožili nový rod (J 3,3nn), když Krista přijali a uvěřili v něj (J 1,12n). Ti druzí byl pokřtěni, Krista nepřijali, změnu neprožili a zůstávají ve svém hříšném stavu. To je děsivá sklizeň učení, jež nevyvěrá z Písem.

2. SLOVO KŘEST V NOVÉM ZÁKONĚ

Podstatné jméno křest (ř. tó bápštisma) se v NZ nachází na 19 místech ve třech základních významech:

- **křest Janův resp. křest pokání**, jenž vede k odpuštění hřichů (např. Mt 3,7; Lk 3,3)
- **křesťanský křest**, jímž křtěnec vyznává, že zemřel spolu s Kristem (Ř 6,4; Ef 4,5)
- **křest v obrazném smyslu** (Mk 10,38n; Lk 12,50; Mt 20,22n)

Sloveso báptó znamená v profánním významu:

- a) namočit, ponořit, smočit (do vody)
- b) vnořit do barvy a tím zabarvit
- c) čerpat vodu

Sloveso baptídzo je intenzivní formou slovesa báptó a znamená:

- a) potopit, ponořit
- b) zničit (například utopit člověka či potopit lod').

Zatímco v mimo biblické literatuře se báptó pro rituální omývání občas užívalo, pro baptídzo takové nálezy nemáme. Pro náboženské omývání se užívala hlavně slova lúo (mytí celého těla), nipto (umývání údů těla) jakož i rainó/rantídzo (pokropení...kví).

Báptó (J 13,26; Lk 16,24; Zj 19,13) se v NZ vyskytuje jen ve významu skropit krví, smočit skývu či prst. **Terminus technicus** pro novozákonní křest je **baptídzo**. V evangelích je užíváno pro křest Janův, speciálně pro pokřtění Ježíše Krista, ale také v příkazu Páně apoštolum: „..křtěte je ve jméno ...“ (Mt 28,19). Ve Skuticích apo-

štolských se pak slovesa baptídzo užívá pro **křest křesťanský**.

3. RŮZNÁ POJETÍ KŘTU V NZ

3.1. Křest pokání

Prvni zmínka o křtu v NZ je spojena s činností Jana Křtitele. Jeho křest je též nazýván křtem pokání (Mt 3,6 a Sk 19,4) a je předchůdcem křtu křesťanského.

a) Křest pokání skrze Jana

Jan křtil z Božího pověření a jeho křest pocházel od Boha. Byl určen především národu Izraelskému. To k němu začal Bůh po více než 400 letech mláčení opět mluvit a naplňovat zaslíbení o příchodu Mesiáše. Výzvou ku pokání mu Jan připravuje cestu: „Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hřichů“ (Lk 3,3). Zvěst Jana Křtitele byla úzce spojena s oznamováním přicházejícího soudu: „Sekera už je na kořeni stromu.“ Jen pokáním, obrácením se k Bohu a vyznáním hřichů mohl člověk uniknout jistému soudu.

Jan křtí, jeho křtěnci měli nést ovoce pokání a přimout křest jako znamení, že jim Bůh odpouští. Jan však připravoval křtěnce na službu toho, kdo přicházel po něm. **Učedníci Pána Ježíše** pak vědomě navazovali na práci Jana Křtitele. Tato skutečnost se odrážela nejen v kázání Jana Křtitele, ale i v kázání apoštolů. Ježíš byl pro Jana tím „Beránkem Božím, který snímá hřich světa“ (J 1,29).

Křtem pokání byl lid připravován na příchod Mesiáše, který křtí „Duchem Svatým a ohněm“ (Mt 3,11). Člověk nemohl zůstat (ustrnout) jen u křtu Janova, ten byl jen prozatímní. Byl jen přípravou. Stejně jako pokání předchází obrácení a spasení, tak Janova služba předcházela obrácení Izraelského lidu k Ježíši Kristu. Duch Boží, jenž stál za službou Janovou i Ježíšovou, dovezl dilo zrodu nového Božího lidu až do konce, když o Letnicích sestoupil na učedníky, aby probudil k životu Církve. Dodnes přidává ke společenství Církve ty, které povolal ke spásce.

b) Křest Krista skrze Jana

Když přišel Pán Ježíš ve věku asi 30 let z Galileje k Jordánu, aby se dal od Jana pokřtit, nastala nám těžko pochopitelná situace. Ježíš, jediný dokonalý a spravedlivý, který se nedopustil hřachu, má být pokřtěn křtem pokání? Jan se zdráhá slovy: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?“ Ale Ježíš mu říká: „Připust' to nyní, neboť tak je třeba, abychom naplnili všechnu spravedlnost“ (Mt 3,14n). Tu mu Jan již nebránil. Ježíš svou odpověď naznačil, o co v nastalé situaci šlo. Slovy: „**Připust' to nyní**“, poukázal na nevyhnutelnost a načasování tohoto činu, jenž zapadá do Božího plánu a uvádí jej do pohybu. Klíč k pochopení výše uvedené věty leží v pochopení slova spravedlnost. V Písmech SZ se spravedlnost míní především věrnost ve vztahu¹, snaha o obnovení řádu vzájemných vztahů. Nešlo zde o to, aby Ježíš prokazoval svou spravedlnost, ale spíše o snahu po harmonii v rámci společenství Izraele a naplnění jeho úkolu v Božím plánu obnovy světa. Když byl Ježíš pokřtěn a vystoupil z vody, otevřela se nebesa a sestoupil Duch Svatý v podobě holubice a z nebe zazněl hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil“. Tímto byl Ježíš Bohem potvrzen a vystrojen k veřejné činnosti Božího Syna.

c) Křest pokání skrze učedníky Pána Ježíše

Po tom, co Pán Ježíš začal svou veřejnou službu v Galileji (Kána, Kafarnaum), odešel se svými učedníky do Judska a „tam s nimi pobýval a křtil“ (J 3,22). Zde nutno brát v úvahu verš v J 4,2: „ač Ježíš sám nekřtil, nýbrž jeho učedníci“, ze kterého je zřejmé, že Pán Ježíš nekřtil. Zde se jednalo spíše o zapojení Ježíšových učedníků do Janem započatého hnutí obnovy Izraele, ze kterého se však Pán Ježíš brzy stáhl, neboť mu hrozilo nebezpečí ze strany farizeů. Jelikož poselství Jana Křtitele a Ježíše Krista: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské“ i období jejich půso-

bení bylo téměř identické, nic nenasvědčuje tomu, že by se u Pána Ježíše jednalo o jiný křest než křest pokání. A když Ježíš začal získávat více učedníků než Jan, byl to pro Jana důvod k radosti, neboť Ježíš „musí růst, já však se menší.“

3.2. Křesťanský křest, křest věřících v Krista

Křest prvních křesťanů byl podobně jako křest Janův výrazem pokání a výry (Sk 2,38,41). Pro nastávajícího křesťana to byl rozhodující **krok, když se cele oddal Bohu**, což jistě vedlo k jeho vyloučení ze světské společnosti a dokonce k pronásledování ze strany bývalých přátel. Křest Duchem, na rozdíl od křesťanského křtu vodou, chápeme jako duchovní ponovení ve smrti Kristovu a povstání k novému životu společně se Zmrtvýchvstalým, což se děje ve chvíli znovuzrození. Tento skrytý duchovní křest, probíhající v lidském nitru, se vyjadřuje vnějšně na lidském těle, ponořením do vody. **Křesťanský křest** je tedy **viditelným potvrzením křtu Duchem**, k němuž došlo již dříve.

a) Křest je nařízením Pána

Pán Ježíš Kristus udělil po svém zmrtvýchvstání, když se zjevil učedníkům v Galileji, misijní příkaz: „**Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého...**“, jehož součástí je křesťanský křest.

b) Křest je vyznáním omilostněného hřicha

Víra je ze slyšení Božího Slova. Je-li hříšník osloven evangeliem, čini-li pod působením Ducha Svatého pokání, a přijímá-li vírou Pána Ježíše za svého Spasitele, dostává pečeť Ducha Svatého (Ef 1,13) a jistotu synovství, v němž volá: „Abba, Otče!“. To vše se děje převážně skrytě, hlboko v lidském nitru. Snad i proto žádá Pán, aby se vyznání této skutečnosti potvrdilo veřejně, viditelným aktem křtu, ponořením do vody – živilu smrti. To vše ve smyslu Jeho

výroků z Mt 10,32 (nebo Mk 8,38): „Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi...“

c) Křest je aktem poslušnosti

Výše jsme uvedli, že Pán Ježíš se jako Žid „křtem pokání“ solidárně ztotožňuje se svým lidem: „Připust to nyni..., abychom naplnili všechnu spravedlnost.“ V celém svém životě se Ježíš Kristus projevoval jako poslušný Syn. Otec o něm vydává svědecvi: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil“ (Mt 3,17). S Božím potvrzením zahajuje Syn Boží veřejnou činnost. Podobně je i křesťanský křest výraz poslušnosti. Je veřejným vyznáním dřívější vnitřní proměny a vírou již přijaté Boží milosti. Neboť „ti, kteří přijali jeho slovo, byli pokřtěni...“ (Sk 2,41). Poslušnost Bůh odměnuje. Tajné učednictví je slabostí, jež se může lehce změnit v pokrytectví a zapírání (Mk 3,38).

d) Křest vyjadřuje naše ztotožnění s Kristem

Hřichu propadlý člověk ztratil pravé životní hodnoty. Postupně zaměnil pravdu za lež, světo za tmu, bázeň před Bohem za službu modlám. Mámení, klam a zotročení se stávají součástí života. Kristus sestupuje za člověkem, ztotožňuje se z jeho bídou. Jde tak daleko, že se zlatožil s lidským hřichem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti. Je souzen, ukřižován a zabit za nás (Iz 53, Ř 5,6-8). Každý, kdo uvěřil v Pána Ježíše Krista a vírou přijal Jeho zástupnou smrt, je vyzýván, aby se obrazně ztotožnil s Kristem (Ř 6,4n), byl pokřtěn (ponořen) v Jeho smrti. On za nás a my s ním!

e) Křest je obrazem konce starého a začátku nového života

Tak jako tělesný, přirozený člověk je vštípen v bytí „prvního člověka“ a smrtelný organismus celého lidstva (Ř 5,12), tak zakouší člověk znovuzrozený, že je spolu s Kristem vštípen v život nový. Křest je svým způsobem pohřbem „starého Adama“, starého „já“. Pohřeb bývá většinou veřejný.

Křest je zvěstí o tom, že byl někdo usmrcen a jiný povstává k životu. „S“ Kristem starý člověk zemřel a nový člověk povstává „s“ a „v“ Kristu. Se slovním spojením „v Kristu“ se v NZ setkáváme 164 krát. „*Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtví hřichu, ale živí Bohu v Kristu Ježíši*“ (Ř 6,11). Zemřelý nebude více souzen, zemřel „v Kristu“. Je právě nepostřízitelný. Zákon ani smrt nemají na něho více právo. Kristus jej svou obětí vykoupil, očistil svou krví. Omilostněný člověk žije již pod jiným jménem, v novém svazku. Oblék! Krista (Ř 6,13; 13,14; Ef 6,11). Křest je hraničním kamenem, pečetí, tloustou čárou za předchozím životem.

f) Křest je připojením ke společenství věřících v Kristu

Skrze křest Duchem (1K 12,13), tzn. znovuzrození a přijetí Daru Ducha Svatého, je člověk připojen k Církvi nadčasové – neviditelné. Křtem vodou je člověk připojen k viditelnému společenství křesťanů (Sk 2,37n.47), k místnímu sboru (podle vlastní volby). Skrze křest Duchem jsme přivítělováni do těla Kristova, získáváme nebeské občanství, Bůh nás přenesl do království svého milovaného Syna. Přijetí této duchovní skutečnosti vyznáváme znamením křtu vodou. **Křest vodou je křesťanský obřadem připojení k lidu, který zdědí království Boží, je svědecktivm přijetí do církve.**^[2] Mnohá společenství na aktu vyznání víry křtem netrvají. Bratrské hnutí, jehož jsou Křesťanské sbory součástí, na tomto veřejném vyznání víry křtem ponoření trvá.

Křest je v Křesťanských sborech chápán jako podmínka plného obecenství ve sboru (účasti na sborovém životě, slavení Památky Páně a podřizování se sborové kázni). V praxi je možné přistoupit na výjimku pro vysoký věk, nemoc či jinou překážku.

g) Křest a svátosti

Ke složité problematice svátosti se zde není možné podrobně vyjádřit. Budíž tedy jen řečeno, že akt křtu nepůsobí automaticky či magicky^[3]. Je spíše znamením a svě-

dectvím, že se to vše týká bezprostředně mne osobně^[4]. I když se s tímto aspektem protestantského pojímání svátosti ztotožnějeme, nemůžeme souhlasit, že by křest (nebo Památnka Páně) zprostředkovával zvláštní milost, mimo tu, kterou člověk přijímá v odpusťení hřichů a v připojení k Božímu lidu. Ustanovení křtu obsahuje spíše myšlenku znamení, než myšlenku poskytování milosti. Nemá tedy nějakou vlastní moc měnit ty, kdo ho přijímají. Nevídíme v něm prostředek k získání kvality života, či k získání daru milosti a moci.

Z přednášky J. Krmáška upravil J. Andrýsek

^[1] Podle B.A. Milne v „Novém Biblickém slovníku“, Návrat domů, Praha 1996, S.962-963, je „základní součástí představy spravedlnosti vztah, a to jak mezi Bohem a člověkem (Ž 50,6; Jr 9,24), tak mezi lidmi (Dt 24,13; Jr 22,3)...spravedlivý čin představuje akt, který odpovídá požadavkům daného vztahu a...vede k pokoji v rámci společenství (1. Sam 24,17; Př 14,34)...spravedlnost znamená, že člověk má správný vztah k Boží vůli...VNZ je to podřízenost požadavkům a povinnostem plynoucím z Boží vůle.“

^[2] Podle Adolf Novotný, „Biblický slovník“, Kalich, Praha 1956, S.359

^[3] Tako i Pavel Filipi, „Křesťanstvo“, CDK 1998, S.91

^[4] Tamtéž, S.121

KŘEST NEMLUVŇAT?

Na praktikování křtu nemluvnat v Církvi spravované apoštoly neexistují přímé odkazy. Za nepřímé důkazy křtu dětí jsou pokládána místa, kdy byla Lydie pokřtěna i „všichni z jejího domu“ (Sk 16,15), kdy se dal pokřtit žalářník „se všemi svými lidmi (domácimi)“ (Sk 16,33), kdy „představený synagógy Krispus a všichni, kteří byli v jeho domě, uvěřili Pánu ... a dali se pokřtit“ (Sk 18,8) a křest, při němž apoštol Pavel pokřtil Štěpánovu rodinu (1K 1,16). Zda-li v těchto domech žily rodiny

s nemluvnaty nebo s dětmi různého stáří nelze potvrdit ani vyvrátit. že však jsou děti nedilnou součástí rodiny, a to i rodiny duchovně rozdělené, a jsou tedy z tohoto titulu Božím vlastnictvím, se dá vyvodit ze slov apoštola Pavla: „Nevěřící muž je totiž posváten manželstvím s věřící ženou a nevěřící žena manželstvím s věřícím mužem, jinak by vaše děti byly nečisté; jsou však přece svaté“ (1K 7,14). Myslím, že tento verš může být i velikým ujištěním pro věřící rodiny s malými dětmi, kde se rodiče často trápi otázkou spasení svých dětí. Dalším dokladem toho, že dětem (a to ještě malým, protože je rodiče přinášeli na rukách) patří království Boží, jsou slova Pána Ježíše uvedená v Markově evangeliu 10,13-16. Proto je v některých církvích zavedena praxe tzv. požehnání dětem, kdy kazatel se staršími sboru a s rodiči vyprošťuje požehnání pro právě narozené dítě.

Na druhou stranu je však nutné vzít v úvahu třetí kapitolu Listu ke Galatským, v němž apoštol Pavel argumentuje tím, že syny Abrahámovými jsou lidé víry. Kristovým vlastnictvím se tedy stávají ti, kdo Pána Ježíše přijali vírou celým svým srdcem a přijali Ducha, když „uvěřili zvěsti, kterou slyšeli“ (Gal 3,2). Zde přibuzenská příslušnost nic neznamená. Vždyť novorozené dítě jednou dospěje do věku vlastní odpovědnosti, kdy samo bude muset učinit rozhodnutí, zda přijme či nepřijme Pána Ježíše. Osobní víra pak má být stvrzena křtem. Jaký by měl smysl křest pro dítě, které v dospělém věku odmítne jít Boží cestou?

Závěrem lze říci, že pro podporu křtu dětí (či dokonce kojenců) nenacházíme v Božím slově ani jediný relevantní doklad. „Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen“ (Mk 16,16). Z uvedených slov Pána Ježíše je naprostě zřejmé, že víra předchází křest. A uvěřit může jen ten, kdo poznal svůj hřich a s tím i velikou Boží milost, která odpouští tomu, kdo tuo milost pro sebe osobně přijme.

Zajímavým a poučným doplněním k této úvaze může být pohled na uvažování ne-

věřících rodičů, kteří ač sami nevěří, dávají křtit své děti. K tomu může posloužit část rozhovoru publikovaného v Lidových Novinách s ministrem obrany Jaroslavem Tvrďkem, který se týká křtu jeho dcery:

Otzáka LN: *Odpíráni vojenské povinnosti i zabíjení druhých souvisí s vírou. Vy jste věřící?*

Odpověď JT: Jsem přesvědčený ateista. Ale na téma víra jsem několikrát hovořil s hlavním kaplanem Armády České republiky majorem Holubem. V situaci, kdy jsme se s manželkou rozhodli, že necháme pokřtit naši malou (*desetiměsíční dceru Jaroslava Tvrďka Janu* – pozn. red.). U obřadu byly otázky, na které jsem musel odpovědět Ano, a týkaly se víry a křesťanství. A já jsem samozřejmě na ty otázky Ano odpověděl. Dokázal jsem si najít paralelu, která mi, přestože jsem ateista, umožňovala na tyto otázky Ano odpovědět. A myslím si, že v hloubi duše přes ten přesvědčený ateizmus u mě nějaká víra existuje.

Otzáka LN: *Co to bylo za paralelu? Když jste nevěřící, proč jste tedy nechal pokřtit svou dceru?*

Odpověď JT: Myslím si, že dcera má v budoucnosti možnost vybrat si svobodně svoji životní dráhu, přestože já ten názor nezastávám. Já jsem si to nevykládal striktně tak, jak bible a zákon káže, ale byla to spíše víra v dobro, spravedlnost, budoucnost a v této souvislosti jsem tu paralelu mezi vírou v boha a hodnotami, které vyznávám, dokázal najít. Moje životní filozofie, myslím si, má v tomto bodě s vírou v boha mnoho společného.

Otzáka LN: *Nemyslím si ale, že by křest vaší dcery měl něco společného s její svobodnou volbou. Vždyť by mohla mit v budoucnujinou víru.*

Odpověď JT: Tohle jsou osobní věci. Já jsem měl obavu spíše z toho, jak bude probíhat samotný obřad, ale byl jsem velice spokojen. Pevně věřím, že z dcery vychovávám člověka s nejvyššími mrvnými principy.

*Příloha Lidových Novin z 26.10.2001.
Josef Hudousek*

POSVĚCUJÍCÍ VLIV SVATÝCH

Přítomnost věřícího v domě nevěřícího má v zásadě posvěcující vliv. „Svatý“ znamená být oddělený. To však neznamená, že by muž byl spasen pro svou ženu anebo, že by byl svatým kvůli ní. Zde je řec o tom, že je navenek v příznivých podmínkách – tak říkajíc oddělen. Je to přednost mít věřící ženu, která sklání svá kolena a modlí se za manžela. Její život a její svědectví jsou Božím vlivem v domově. Pozorováno z lidského hlediska má takový muž mnohem větší příležitost uvěřit, než kdyby měl nevěřící ženu. Vliv, kterému je takový muž vystaven, přináší s sebou možnost opravdového obrácení. V případě, kdy má věřící muž nevěřící ženu, lze říci totéž. Nevěřící žena je v tomto případě posvěcena skrze věřícího muže.

Pak Pavel dodává: „*Jinak by vaše děti byly nečisté: jsou však přece svaté!*“ Ve Starém zákoně musely být děti vyhnány spolu s pohanskými ženami. Pavel však prohlašuje, že křesťan v době milosti se neposkrňuje dětmi, pocházejícími z manželství s nevěřícím partnerem. Takové děti nejsou nečisté, ale svaté. Opět to neznamená, že by tyto děti byly „svaté“ jako takové a že by bezpodmínečně vedly odpovídající čistý život. Znamená to, že jsou odděleny k určité pozoruhodné výsadě. Mají alespoň jednoho z rodičů, který miluje Pána a zvěstuje evangelium, takže mají příležitost uvěřit. Dále mají tu přednost, že mohou žít v domě, kde je jeden z rodičů přibytkem Ducha svatého. V tomto smyslu jsou tyto děti „svaté“.

Redakce

KŘEST A PŘIJÍMÁNÍ DO SBORU

Možná se v některém sboru bratří domnívají, že nově obráceného člověka mohou přijmout do sborového obecenství, až když se nechá pokřtit. Podívejme se, co k této otázce říká William MacDonald v rámci Emauských korespondenčních kurzů.

Je pravda, že všichni věřící by se měli dát pokřtit (Mt 28,19). Řekneme-li však, že křest je podmínkou přijetí do společenství věřících, pak překračujeme mez danou v Božím slově.

Všeobecně platí, že sbor má přijmout všechny, které přijal Kristus. „*Proto přijímejme jednu druhého, tak jako Kristus k slávě Boží přijal vás*“ (Ř 15,7). Základem pravého obecenství je skutečnost, že obrácený člověk už byl zapojen do Těla Kristova; místní církev tento fakt pouze zviditelní tím, že bratra či sestru uvítá ve svém středu.

Výjimky z pravidla

Každé pravidlo má ovšem výjimky. Učení Nového zákona obsahuje tři dodatečné požadavky:

(1) Ten, kdo je přijímán, musí vykazovat projevy nového života (1K 5,11). Církev, jejíž charakteristikou je svatost, by se v očích veřejnosti objevila ve zkreslené podobě, kdyby přijala do obecenství člověka mravně zkaženého, chamtivého, modláře, posměvače, opilce nebo vyděrače.

(2) Bylo by nesprávné přijmout někoho, kdo je v jiném sboru v kázni (1K 5,13). Tím by se popírala jednota Těla Kristova (Ef 4,4). Dokud nedojde k napravě a vyloučení osoby znova neobnoví obecenství s Pánem a jeho lidem, má se s ním jednat jako „*s pochanem*“ (Mt 18,17).

(3) Dotyčný musí zastávat zdravé Kristovo učení (2J 10): „*Přijde-li někdo k vám a nepřináší toto učení, nepřijímejte ho do domu a nevítajte ho.*“ Můžete se ptát: „Co všechno zahrnuje Kristovo učení?“ V uvedeném oddílu Písma tento pojem vysvětlen není, ale z jiných míst vyplývá, že Kristovo učení obsahuje základní pravdy o osobě a díle Pána Ježíše Krista, jmenovitě o jeho božství i člověčenství, bezhlíšném životě, zástupné smrti, pohřbení, vzkříšení, nanebevstoupení a o jeho druhém příchodu.

Jiná případná pravidla

a) Přijímejte „slabé ve víře“ (Ř 14,1). To se týká křesťanů, kteří jsou v něčem pře-

mrštěně úzkostliví. Někdo je například vegetarián; to není důvod k tomu, abychom s ním neměli obecenství.

b) Přijímejte bez ohledu na osobu (Jk 2,1-5). Bible varuje před věnováním zvláštní pozornosti bohatému člověku a pohrdání člověkem chudobným. Totéž se vztahuje i na rozdíly ras, společenského postavení nebo kultury. Diskriminace je ne-křesťanská.

c) Přijímejte na podkladě života, nikoli rozhledu (světa, poznání, Sk 9,26-38). Obecenství není závislé na tom, kolik toho kdo zná, ale na Osobě, kterou zná.

d) Přijímejte na podkladě života, nikoli služby. Možná nesouhlasíme s prostředím, v němž někdo pracuje, ale to ještě není důvod, abychom mu odepírali obecenství v místní církvi.

e) Přijímejte bez ohledu na to, čím kdo byl před svým obrácením. Víme, že například Pavel pronásledoval křesťany, Onezimus byl zloděj. Jestliže sbor zavírá dveře před obrácenými opilci, hazardními hráči, vyvrheli a odšouzenými, pak ztratil svůj charakter společenství omilostněných lidí a stal se jen jakýmsi společenským klubem.

f) Přijímejte věřící v Pánu s radostí (Fp 2,29). Zde platí, že tak, jak jednáme s nej slabším článkem Kristova Těla, tak ve skutečnosti jednáme s Kristem samotným: „Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z této mých nepatrnných bratří, mně jste učinili“ (Mt 25,40).

Jak poznat, kdo je spasen?

Zpravidla se někdo zeptá: »Jak má sbor poznat, jestli je ten či onen opravdu spasen a může být bez obav přijat do obecenství?« Má církev vůbec nějaké právo posuzovat, jestli člověk je nebo není spasen? Je to nejen její právo, ba přímo její svatá povinnost! Křesťanům není dovoleno „táhnout jho spolu s nevěřícími“ (2K 6,14-17), a proto se od starších sboru žádá, aby použili každý moudrý prostředek k rozpoznání duchovního stavu těch, kteří si hledají místo mezi lidem Božím.

Naznačíme alespoň pět možností, jak při tom postupovat.

1. Vhodné jsou doporučující listy (Ř 16,1), pokud věřici člověk přichází z jiného sboru a chce mít trvalé obecenství v novém místním sboru.

2. Vítané je **svědectví dvou nebo tří svědků** (Mt 18,16). Jestli dotačného znají dva nebo tři lidé z místního sboru a mohou ho doporučit, je pak s radostí přijat.

3. Někdy postačí **svědectví jiné osoby**, pokud jí celé shromáždění plně důvěřuje. Tak Pavel doporučil svatým v Římě Fobé (Ř 16,1) a církvi ve Filipách Epafrodita (Fp 2,28-30).

4. Mít **pověst služebníka Kristova**, kterého všichni dobře znají, je také dostatečným doporučením (2K 3,1-2).

5. Starší bratři sboru se mohou příchozího **pečlivě vyptat** a zjistit, co je třeba. Požádají ho především „o zprávu z té naděje, která je v něm“ (1Pt 3,15). Jakmile se ujistí, že nalezi Kristu, mohou ho přjmout do společenství sboru.

Závěr

Přijímání nových věřících do sborového obecenství je složité téma, takže jsme je zde nemohli vyčerpat, pouze jsme se letmo dotkli některých důležitějších bodů, zejména většinu vztahu ke křtu.

Podle Emauského korespondenčního kurzu: *Kristus miloval církev*, připravil:

Ján Ostrolucký.

ÚLOHA CÍRKVE PŘI KŘTU

Texty Nového zákona kladou na mnoha místech velký důraz na křest.

V poslední Kristově promluvě Matoušova evangelia (Mt 28, 19n) je dokonce uveden jako jeden ze čtyř úkolů apoštól hned vedle vyslání ke všem národům, získávání učedníků a vyučování všem Kristovým příkazům. V Janově evangeliu 3,5 je křest chápán jako jedna ze dvou podmínek pro vstup do království Božího, a to dokonce jako pod-

mínka sine qua non (bez které nelze). Řada textů pojímá křest jako ztotožnění s Kristem ve smrti a následném zmrtvýchvstání spolu s ním k novému životu (Ř 6,4nn; Ko 2,12). Epístola Efeským charakterizuje křest jako očistění (Ef 5,26), 1. Petrova zároveň jako závazek křtěnce k čistému svědomí (1Pt 3, 21). Všechna tato místa činí z aktu křtu více než pouhý formální úkon. Křest je tedy součástí misijního postání církve, je součástí vstupu do Božího království. V tomto významu chápeme i jeho charakteristiku jako ztotožnění se smrtí Kristovou i povstání ke kvalitativně novému životu. A s novým životem přirozeně souvisí i mravní závazek uchovávání čistoty „nového stvoření“.

Máme-li se zamyslet nad individuální a kolektivní rovinou křtu, je toto „předvídění“ dobrým východiskem. Jistě je, že křest je projevem duchovního života jedince, který má být pokřtěn. Ten je ve křtu ztotožňován se smrtí svého Spasitele a přijímá závazek nového života. Zvláště se však do aktu křtu zapojuje i rovina kolektivní. Ta je patrná již v prostém uvědomení, že člověk nemůže pokřtit sám sebe. Křest také není možný mimo církev Kristovu. Křtěný vyjadruje tedy svou víru v Krista a povolaný zástupce církve jej křtí. V textu Matoušova evangelia i v textu epístoly Efeským je křest spojen také s vyučováním. Vstupuje-li křtěný jednotlivec do „nového života“, je nutný kolektiv, v němž se jeho nový život realizuje a který naopak působi podpůrně pro nové vzniklé kvalitu. Křtěnec je tedy zcela přirozeně „přijímán“ do Božího lidu. Protože nový život je život v Duchu, vystihuje tuto skutečnost apoštol Pavel jako „napojení Duchem do jednoho těla“ (1K 12,13). Bez tohoto komunitního charakteru by myšlenka křtu přicházela o své důležité části. Proto církev velmi záhy začala křtu předcházet jistou formou vyučování, aby seznámila „adepťa na křest“ se základními body zvěsti o Bohu a křesťanském životě. Zároveň zcela přirozeně spojila se křtem i druhý viditelný prvek života církve (s hlubokým duchovním a tudíž neviditelným významem) - lámání chleba

a pití vína na památku smrti Ježíše Krista. V novozákonních textech nemáme oporu pro tvrzení, že křest nepodmiňoval účast na tomto lámání, ačkoliv výslovně Bible nikde toto spojení nečiní. Neznáme totiž jediný případ, kdy by nepokřtěný měl účast na památce. Rád tzv. večeře Páně opět výrazně podtrhuje komunitní rovinu. Církev je chápána jako jeden celek stejně jako tělo Kristovo. Víno je navíc charakterizováno jako „krev nové smlouvy“, která není uzavřena s jednotlivcem, nýbrž s Božím lidem. Jednotlivec z ní samozřejmě čerpá duchovní potěchu a účast na ní je mu k duchovnímu prospěchu, který je zároveň na prospěch celku církve.

Vidíme, že křest i tzv. památka jsou důležitými mišníky křesťanova života coby individuality, ale plného významu se jim dostává pouze ve spojení s realitou církve. Právě v ní se odráží nová kvalita křesťanova života. Moderní doba je však prosynčená individualismem. Klade velký důraz na autonomní prožitek, což je jasně patrné na církvích vzniklých v novověku. Je pro nás proto velkým pokušením vyvázat tyto základní kameny křesťanského života z celku církve a zrelativizovat tak význam křtu neúměrným poukazováním na vnitřní postoj v kontrastu k „pouze vnějkovému“ aktu. Rozloučili bychom tak přirozenou souvislost mezi pokřtěním a slavením Kristovy oběti v lámání chleba a pití z kalicha. Je však spíš našim úkolem uvědomit si nezastupitelnou úlohu církve, jejíž chápání se v moderní společnosti dostává do krize.

Jaroslav Lorman

KRST

Hned na úvod treba povedat, že budeme hovorit o novozákoném křstě v zmysle slov Pána Ježíše Krista – Kto uverí a bude pokřtený, bude spasený (Mk 16, 16).

Rozumíme to tak, že člověk po svojím obrátení sa k Pánu Bohu a k Pánovi Ježíšovi Kristovi, po vyznani svojich hrie-

chov a ich zložení pod golgotským křížom, po čase na znak vyznania svojej viery sa aj dá pokrstí úplným ponorením do vody. Tak prosté chápame biblický, novozákoný krst, tak nás to aj učili naši otcovia vo viere.

Je mnoho veršov v Novom zákne, ktoré objasňujú význam krstu, ale zameriame sa iba na tri, ktoré sa javia ako klúčové.

Predovšetkým treba vychádzať zo slov Pána Ježíša, ktoré povedal grékom, čo sa chceli s ním stretnúť v Jeruzaleme, krátko pred jeho mučeníckou smrťou: „Amen, amen, hovorím vám: Ak pšeničné zrno, ktoré padne do zeme, neodumrie, zostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu.“ Čo nás Pán povedal, sa onedlho stalo skutočnosťou. Ako to zrno pšenice zomrel na križi, bol pochovaný do skalného hrobu. Nezostal tam však. Na tretí deň slávnostne vstal k novému a večnému žiliu. O tomto nám teda hovorí, pravda, symbolicky krst. S Kristom spolu zomierame, sme pohrobení do vody a potom spolu s Kristom vstávame k novému životu. Nie je to však v našom prípade iba jednorazová záležitosť. Podchvíľou sa aj po našom pokrstení hlásí starý človek so všetkými jeho vlastnosťami. Žijeme v podstate novým životom s Kristom, ale starý človek nie je ešte v našom zemskom pobytu definitívne mŕtvy. V krste sme mu sice potenciálne zomreli, no potom vo všedných dňoch musí nasledovať nové a nové zomieranie, aby mohol byť naplneno prejavovaný život Kristov v nás. Kresťanský básnik Onrej Fabriči to vyjadril takto:

Život je same žertvovanie,
Horúci plameň na srdci.
A večné, večné zomieranie
Pre šťastie vekov budúcich.

Druhá významná zmienka o krste je v Liste apoštola Pavla Rimanom 6,4.8: „Křstom sme teda spolu s ním boli pochováni do smrti, aby rovnako, ako Kristus bol slávou Otca vzkriesený z mŕtvych, sme aj my chodili v novote života. Veríme, že ak sme zomreli s Kristom, spolu s ním budeme aj žít.“

Zas je tu evidentná smrť starého človeka a zmŕtvychvstanie k novému životu spolu s Kristom. Jednoducho, nemôžeme žiť nový a užitočný život bez toho, aby sme skôr nezomreli a denne nezomierali pre hriech, satana, svet i vlastné telo. Samozrejme, je to ľahké, obrazne povedané, smrť sa boji aj kresťan, je to však nevyhnutné pre nový život spolu s Kristom. Spoluúčinkuje tu aj nebeský Otec. Tak, ako On vzkriesil svojho Syna, spolu s ním kriesi aj nás. Nedá sa to však bez našej vedomej spolupráce v tejto veci. Každé ráno treba poprosiť Pána, aby nás cestou smrti starému človeku viedol k novému a víťaznému životu.

Napokon je tu ešte aj tretia zmienka. List apoštola Pavla Kolosanom 2,12: "... keď ste s Ním boli v krste pochovaní. Spolu s Ním ste aj boli vzkriesení vierou v moc Boha, ktorý Ho vzkriesil z mŕtvyh."

Nestačíme sa diviť, kolko je dnes v kresťanstve formalizmu a slabosti. Nijaká sláva. Pýtame sa, čím to je? Odpoveď je jasná: Neprežívame naozaj symboliku krstu: smrť, pochovávanie a kriesenie k novému životu. Znova nám prichodí zamyslieť sa nad Pánovými slovami o pšeničnom zrne. Ak ono nebude pochované do zeme, zostane možno nepovšimnuté, hoci aj v ozdobnej nádobe. Len ak padne do zeme, praskne, smerom dolu idú koriency a smerom hore steblo, a potom klas, plný nových zrn. Ak chceme byť tých zopár piatkov, čo žijeme v tomto údolí sľz naozaj užitoční pre Boha i pre blížnych, nezostáva nám nič iné, iba denne zomierať s Kristom a denne spolu s ním vstávať k novému životu k Otcovej slave. Predovšetkým o tom je krst po našom vedomom a uvedomelom uverení v Pána Ježiša Krista.

Ján Kučera

BÁSEŇ

DO HROBU VODY POCHOVANÍ

Do hrobu vody pochovaní –
Zomrela stará vláda tela.

Vo smrti Krista, Spasiteľa
Skončil sa život hriešny, planý.
K novému žitiu vstali sme,
S oslavou piesňou, víťazne.

Nechceme žiť viac minulosti –
Nechceme slúžiť moci temna.
Nového dneška krásu bezdná
Odkryla bránu do milosti.
Pán kroky naše bude viesť
Pustinou sveta v rišu hviezd.

Ján Kučera

TÉMATICKE CLÁNKY

JIŘÍ MÜLLER: KŘEST

(Z vlastního životopisu)

Kolem počátku dubna jsem šel kázat do Sidmouthu. Za mého pobytu měly tři sestry v Pánu rozhovor o krtu v mé přítomnosti. Jedna z nich byla pokřtěna po svém uvěření. Když o tom předmětu trochu porozprávěla, požádaly mě, abych sdělil svůj názor. Moje odpověď byla: „Nemyslím, že bych měl zapotřebí být opět pokřtěn.“ Pak se mě otázala sestra, která byla pokřtěna: „Ale byl jste pokřtěn?“ Odpověděl jsem: „Ano, když jsem byl dítětem.“ Ona pak odpověděla: „Četl jste kdy Písmo a modlil jste se vzhledem k tomuto předmětu?“ Já odpověděl: „Nikoli.“ „Pak,“ řekla, „vás prosím, abyste nikdy více o tom nemluvil, dokud jste tak neučinili.“ Pánu se líbilo ukázat mi důležitost této poznámky. Neboť zatímco jsem právě v té době každého povzbuzoval, aby nepřijímal nic, co nemůže být doloženo Slovem Božím, jsem sám opětovně mluvil proti krtu věřících, aniž bych kdy vážně v té věci zkoumal Písmo nebo se za to modlil. A nyní jsem se rozhodl, pomůže-li mi Bůh, že budu také tento předmět zkoumat, a jestliže shledám, že křest dítěk je biblický, budu jej horlivě obhajovat. A jestliže je křest věřících správný, budu jej houževnatě hájit a dám se pokřtit.

Jakmile jsem měl čas, dal jsem se do zkoumání tohoto předmětu. Přijal jsem tento postup: Opětovně jsem žádal Boha, aby mne v této věci vyučil a četl jsem Nový zákon od počátku se zvláštním zřetelem právě k tomuto bodu. Ale jakmile jsem se začal vážně tímto předmětem zabývat, vyrobilo se mi v mysli množství námitek.

1. Jelikož mnoho svatých a osvícených mužů bylo rozdílného názoru v tomto bodě, nedokazuje to, že se může očekávat, že bychom dospěli k uspokojujícímu závěru v této věci za nynějšího nedokonalého stavu církve? Tato námítka byla takto odstraněna: Jestliže toto ustanovení je v Bibli zjeveno, proč bychom je nemohli znát, když je Duch svatý učitelem v církvi nyní jako kdysi?

2. Jen málo z mých přátel bylo pokřtěno a větší část jich byla proti křtu věřících a oni se ke mně obrátili zadý. Odpověď: I kdyby mě všichni lidé opustili, jestliže se mne ujmé Pán Ježíš, budu šťasten.

3. Ztratíš zcela jistě polovici svého příjmu, dásli se pokřtit. - Odpověď: Pokud budu mít touhu být věrný Pánu, nedopustí, abych trpěl nedostatek.

4. Lidé tě nazvou baptistou a budeš počítán mezi ně a ty nemůžeš všechno schválit, co je mezi nimi. Odpověď: I když budu pokřtěn, nevyplývá z toho, že musím ve všem držet krok se všemi těmi, kdo uznávají křest věřících.

5. Několik let jsi kázal a nyní budeš muset veřejně vyznat, že jsi byl v omylu, budeš-li veden tak, že poznáš, že křest věřících je správný. - Odpověď: Je lépe vyznat, že jsem byl v této věci v omylu, než v něm setrvat.

6. I kdyby měl být křest věřících správný, je již příliš pozdě, aby ses mu podrobil, jelikož jsi měl být pokřtěn hned po uvěření. - Odpověď: Je lépe naplnit přikázání Páně sebe později, než pokračovat v jeho zanedbávání.

Bohu se zalíbilo v Jeho přenesmírném milosrdenství uvést mou mysl do takového stavu, že jsem byl ochoten uvést ve svém životě v praxi, cokoliv najdu v Písmě o tom-

to přikázání, atď tím neb oním způsobem. Mohl jsem říci: „Chci konat Jeho vůli.“ Domnívám se, že je to v důsledku toho, že jsem brzy uviděl, které je „učení z Boha“. A mochodem bych zde chtěl podotknout, že místo Jan 7,17, na které jsem nyní narážel, mi bylo velmi pozoruhodným výkladem o mnohem učení a přikázání naší nejsvětější viry. (...) Jakmile jsem byl uveden do tohoto stavu srdce, viděl jsem z Písma, že vhodnými osobami pro křest jsou tolíko věřící a že ponoření je jediný pravý biblický způsob, kterého má být použito. Místo, které mě zvláště přesvědčilo o první skutečnosti, je Sk 8,36-38 a o druhé Ř 6,3-5. Nějakou dobu po tom jsem byl pokřtěn. Měl jsem veliký pokoj, když jsem tak učinil a nikdy jsem toho ani na okamžik nelitoval.

V červnu toho roku jsem kázal při otevření kaple v jisté vesnici blízko Barnstable, kterou vystavěl požehnaný Boží muž Thomas Pugsley, který je již nyní u Pána. Bohu se zalíbilo přivést k sobě dvě duše za této mé návštěvy a další byla obrácena při jiné návštěvě. Tak milostivě se ke mně sklonil, aby mě použil k tomu, že téměř všude požehnal slovu, které jsem kázal. Tím potvrzoval, že mě posílal, a tím také získal sobě slávu, že používal takového nástroje.

(Článek uveřejňuju jako upozornění, abychom vyzkoušeli sami sebe, zda i my čteme Bibli tak, jak ji četl J.M. Jsme i my ochotni změnit něco „zaběhané“? Zkoumáme i my Písmo, abychom si prověřili, zda jsme ne přebrali nějaké učení, které z něj nevychází? Jsme ochotni přiznat omyl? Kéž je nám J.M. v tom všem vzorem!)

REFORMÁCIA A KRST alebo HNUTIE KRSTENCOV V DOBE REFORMÁCIE

V nasledujúcej úvahе chceme sa zamyslieť nad uvedenou téμou z hľadiska histórie a učenia písium Nového zákona.

Reformácia. 31. októbra 1517 pribil profesor teológie Dr. Martin Luther na dvere

chrámu vo Wittenbergu 95 výpovedí proti odpustkom a iným bludom rímskej cirkvi. Týmto skutkom začala **nemecká reformácia**. Žou boli zasiahnuté najprv nemecké kraje a z nich čoskoro aj ďalšie krajiny v Európe. Vznikli **evanjelické cirkvi**, chránené a spravované svetskými vrchnosťami.

Približne v rovnakom čase švajčiarsky farár *Huldrych Zwingli* bol pri čítaní Nového zákona zasiahnutý zvesľou evanjelia Ježiša Krista a rozhodol sa nekázať nič iné než toto evanjelium. Svojimi kázňami a pôsobením začal a do roku 1523 uskutočnil reformáciu cirkvi v Zürichu, ktorá sa rýchlo rozšírila v niektorých kantónoch s nemeckou rečou.

Francúz *Jean Calvin* uskutočnil od roku 1536 reformáciu cirkvi v Ženeve, ktorá sa rozšírila do okolitých kantónov s francúzskou rečou a neskôr i do Francúzska, Nizozemska a Škótska.

V Zürichu a v Ženeve boli reformované cirkvi spravované mestskou radou, ktorá ovládala celý verejný život v meste. Neskôr sa obe vetvy – zürišská i ženevská – spojili v učení aj cirkevnej praxi a spojená **švajčiarska reformácia** sa rozšírila do mnohých krajín v Európe i v zámorí.

V roku 1531 anglický kráľ *Henry VIII.* odtrhol anglickú cirkev od Ríma. Tak vznikla **štátna anglická cirkev**, ktorej hlavou bol anglický kráľ. Do roku 1547 si však zachovala katolícky charakter, ale bez spojenia s pápežom a rímskou kúriou. Až po roku 1558 sa v plnej miere uskutočnila jej reformácia, v ktorej sa spojili prvky reformácie nemeckej (biskupské zriadenie) a švajčiarskej (učenie).

Reformátori a otázka krstu. *Luther* poznal v Nemecku 'bratov', ktorí krstili dospejších na ich vyznanie viery. Pred reformáciou mal veľké sympatie k ich snahu vytvárať samostatné zbyty opravdivých veriacich podľa vzoru prvej Cirkvi. Ale obava o osud mladej reformácie, ktorej hrozilo zničenie zo strany katolíckeho cisára a katolíckych vrchností, priviedla ho k tomu, že novoznáknutú evanjelickú cirkev zveril

pod ochranu i správu kniežat i nižších vrchností, ktoré prijali reformáciu. Preto v novej evanjelickej cirkvi ponechal i hájil krst novorodeniat, hoci z vlastnej skúsenosti dobre vedel, že Božiu milosť v Kristu musí prijať vierou každý človek sám. Bol si tiež vedomý, že model cirkvi, ktorý vytvoril, nezodpovedá novozákonnému vzoru, ale uspokojil sa s tým, že je zbavený mnohých bludov a prevráteností rímskej cirkvi a podľa neho jedine schopný prežiť v dobe, aká bola.

Zwingli, osvetlený Písmom po svojom obrátení, uznával za správny krst veriacich i kázel proti krstu novorodeniat. S tým ochotne súhlasili jeho mladí horliví žiaci, ktorí pod jeho vedením študovali grécky Nový zákon. Ale keď zürišská mestská rada a potom i celý kantón prijali jeho reformáciu, jeho postoj sa zmenil na opačný. Stal sa neoblomným a neskôr i bezohľadným záslancom krstu novorodeniat, ktoré ním boli prijímané do zväzku reformovanej cirkvi. V kalvínskej vetve švajčiarskej reformácie i v anglikánskej cirkevi bol tento postoj tiež prijatý ako správny.

Krstenci. V januári 1525 bol asi tuet mladých mužov, *Zwingliho žiakov*, zhromaždený v dome jedného z nich, ktorý sa volal *Felix Manz*. Pod pôsobením Božieho Duha, naplneného bázňou, padali na kolena a prosili Najvyššieho, aby im zjavil svoju vôle v otázke, ktorá ich už 3 roky trápila. Keď povstali od modlitby, poprosil jeden z nich, bývalý mnich, *Georg* s prímenom *Blaurock*, svojho druha, ktorý sa volal *Konrad Grebel*, aby ho pokrstil na základe jeho vieri a poznania. Ten ho kľačiaceho pokrstil vodou z misy a on potom tak pokrstil všetkých ostatných. Taký bol začiatok hnutia veriacich, ktorých neskôr napriek ich odporu proti tomu meno nazvali **anabaptisti** (novokrstenci). Traja menovaní muži stali sa čelnými predstaviteľmi tohto hnutia vo Švajčiarsku.

Hnutie sa veľmi rýchlo šírilo v kantónoch s nemeckou rečou. A veľmi skoro došlo aj k prenasledovaniu jeho vodcov i prívržen-

cov. Už v máji 1525 bol pre svoju krstenecú vieru katolíckou vrchnosťou upálený kazateľ *Eberli Bolt*. A v marci 1526 bol vydaný mandát, ktorým bol 'druhý krst' označený za zločin, ktorý si zaslhuje trest smrti. Už predtým bol Konrád *Grebel* 5 mesiacov väznený a odsúdený na doživotný žalář. Po 14 dňoch sa mu podarilo z neho uniknúť, ale v auguste 1526 zomrel na mor. V januári 1527 bol *Felix Manz* odsúdený na smrť a popravený utopením. Juraj *Blaurock* bol v roku 1529 po ukrutnom mučení upálený. Vynikajúcim svedkom a mučenikom krstneckého hnutia v južnom Nemecku bol *Michael Sattler*, bývalý mnich. Opis jeho trýznenia a mučenice smrti, vydaný tlačou, dojal a ovplyvnil nielen veľké množstvo prostých ľudí, ale zapôsobil i na nepriateľov krstencov.

V roku 1529 bol na rišskom sneme vyhlásený nad krstencami ortiel smrti. Už aj predtým, ale najmä po tomto výnose boli hromadne popravovaní. Boli tiež vyhľadávaní a zabijaní zvláštym ozbrojenými oddielmi v lesoch, kde sa pre záchranu života skrývali. Preto z Nemecka a Rakúska utekali na južnú Moravu, kde ich veľa žilo v okolí Mikulova a Slavkova. Tu sa stal ich najvýznamnejším učiteľom i vodcom *Dr. Balthasar Hubmaier*, bývalý katolícky profesor teológie. Tu napísal i väčšinu svojich spisov, v ktorých vysvetľoval a obhajoval učenie krstencov. Napokon bol vo Viedni odsúdený na smrť a v marci 1528 upálený. Jeho žena bola zhodená z mosta do Dunaja a tak utopená. Ďalšími vynikajúcimi vodcami krstencov boli *Hans Denck*, *Wilhelm Reublin*, *Hans Hut*, *Jacob Hutter*, *Pilgram Marbeck* a *Peter Riedeman*.

Keď sa ich prenasledovanie preneslo i na Moravu, utekali krstenci na Slovensko a do Sedmohradská.

Prenasledovanie ich zasiahlo i tu a po zostaí z nich boli v XVIII. storočí pokatolíčení. Niektori však utekli ďalej, do ruského impéria. Keď sa i tam neskôr stal pre nich pobyt nemožným, vysťahovali sa spolu s mennonitmi do Spojených štátov američ-

kých, kde dosiaľ žijú vo viacerých svojich osadách niekdajším spôsobom spoločného života, akým kedysi žili na Morave i na Slovensku (tu boli známi pod menom *habáni*).

V Holandsku a severnom Nemecku sa rozmnožili krstenci, ktorých nazvali *mennoniti*, podľa ich učiteľa a vodcu, bývalého katolíckeho kňaza, ktorý sa volal *Menno Simons*.

Krstenecké hnutie bolo predchodom túžbu priblížiť sa ideálu prvej Cirkvi. Tito veriaci ľudia boli naplnení vrúcnou láskou k Pánu Ježišovi Kristovi, ktorá im dávala nadprirodzenú silu trpieť i zomrieť pre Neho. Ich neochvějná viera, v ktorej išli v ústrety smrti, premáhala a získavala ďalších ľudí, napriek smrteľnému nebezpečiu, ktoré im ako krstencom hrozilo.

Krstenci a krst. Krst veriacich – zväčša úplným ponorením do vody – bol iba jedným, obrazným vyjadrením ich viery. Druhým bolo ich učenie a tretím, najdôležitejším, celý ich Bohu a Kristovi oddaný život. Predsa však práve krst bol v očiach ich nepriateľov ich najdôležitejším charakteristickým znakom. Preto je i pre nás dôležité poznáť, ako zdôvodňovali výlučnú správnosť krstu veriacich a oproti nej úplnú nesprávnosť krstu novorodeniat. Tým viac, že práve pre krst veriacich boli tak hrozne prenasledovaní, väznení, mučení a jednotlivo i hromadne usmrčovaní. Najobsiahlejšie zdôvodnenie a obhajoba tohto krstu je v spisoch Dr. Baltazára Hubmaiera. Spomienieme a zhrnime ho tu aspoň veľmi stručne v niekoľkých bodoch.

- ❖ Krst je verejné vyznanie svedectva našej viery.
- ❖ Tým, čo očistuje dušu, nie je krst vodou, ale „áno“ nášho dobrého svedomia voči Bohu, ktoré pôsobí viera.
- ❖ Krst je čin poslušnosti Kristovmu prikazu.
- ❖ Krst je sľub, v ktorom nový učenik sluší žiť podľa Božieho Slova
- ❖ Krst je slobodný a dobrovoľný čin od hodlaného učenia Ježiša Krista.

- Keď nie sме pokrstení, to nás nezatracuje, ale keď neveríme, to nás zatracuje.
- Voda nás nespasi, voda sama nie je krst.
- Krst vodou je Kristov prikaz. Preto je povinnosťou všetkých kresťanov, ktorí vo svojom vnútri uverili, aby o tejto svojej viere vydali verejne svedectvo pred druhými kresťanmi.
- Bolo by nanajvýš nezodpovedné nechať spásu novorodenca na viere jeho kresťaných rodičov.
- To, čo Biblia hovorí o krste sa nevzťahuje na novorodencov, lebo sa to týka tých, čo uverili a ústami svoju viere vyznali.
- Kristus povedal: „Kto uverí a pokrstí sa ...“ Nepovedal: Za koho nieko uverí. Keby som mohol za niekoho uveriť, mohol by som byť za neho i pokrstený. Ved' viera je viac než krst.

Závery z uvedených i ďalších dôvodov o krste:

- Žiadny vonkajší pravok nemôže očistiť dušu – iba viera tvorí čistotu srdca.
- Z toho vyplýva, že krst nezmýva naše hriechy.
- Aj keď krst nezmýva hriechy, predsa je z Boha, je verejným vyznaním vnútornej viery.
- Krst veriacich má svoj vieroučný základ i príklad v jasnom Božom Slove. Krst novorodeniat žiadny taký základ nemá – preto nie je z Boha.

* * *

Pri konci našej úvahy chceme zdôrazniť, že *hnutie krstencov sa nevyčerpávalo v obhajobe krstu veriacich*. Bola to iba jedna zo zložiek jeho správneho biblického poznania a kresťanského života. Vo svojich najlepších učiteľoch správne chápalo i druhé obrazné svedectvo kresťanov – Pánovi večeru, slávenú na Jeho pamiatku. Ale najdôležitejšie bolo, že v týchto učiteľoch správne pochopilo novozákonné pravdy

o Cirkvi: o jej údoch, ich vzťahoch ku Kristovi i navzájom, o jej mieste a poslaní vo svete, o jej slávnej budúcnosti s jej oslavenejším Pánom, o vzájomnom vzťahu jej zborov, o ich živote a Božom poriadku v nich. Uprostred masového spútania i zotročenia ľudí cirkevnými aj svetskými vrchnosťami *hnutie krstencov vytýčilo zásadu slobody svedomia a vyznania človeka*, od každej ľudskej autority, v podriadení sa iba Bohu v Kristovi, Jeho Duchu a Slovu. Túto zásadu, poznanú ako pravdu Písma, jeho príslušníci hajili až do svojej mučenieckej smrti. Popri krste veriacich i v tom na krstencov nadviazali v XVII. storočí baptisti. V tom ako krstenci uvedené i ďalšie poznané pravdy Nového zákona uskutočňovali vo svojom osobnom i zborovom živote a ako ich z lásky k Pánovi Ježišovi Kristovi hajili až do smrti zostávajú dodnes príkladom pre všetkých opravdivých kresťanov – i pre nás.

Ján Hudec

Pramene: E. H. Broadbent : *The Pilgrim Church* (Putujúca Cirkev , 1931/1982)

W. R. Estep: *Priběh křtěnců* (The Anabaptist Story , 1975/1992)

INFORMÁCIE

KONFERENCIA MLADÝCH Nitra 31.8 až 2.9. 2001

Nie je pravidlom, aby sa konferencie mladých zúčastňovali aj bratia v strednom veku, ak nie sú priamo pozvaní na službu. Moja účasť mala príčinu v inom, ale v neposlednom rade to bolo i to, že moja duša sa má dobre medzi mladými bratmi a sestrami.

Pánovi som nesmierne vďačný za tieto krásne chvíle najmenej z troch dôvodov. Je to, že:

- takéto zhromaždenie sa mohlo na Slovensku po roku opäť uskutočniť,
- som sa mohol zúčastniť na celom priebehu,

sa stretli mnohí naši mladí bratia a sestry zo všetkých končín našej vlasti a z celého spektra vekovej i orientačnej štruktúry.

Téma bola zvolená veľmi vďačná: **Budovanie** podľa listu Júdovho verše 20-21: „*Ale vy, milovaní budujúc sa na svojej presvätej viere, modliac sa v Svätom Duchu, [strážiac] zachovajte sa v láske Božej očakávajúc milosrdenstvo nášho Pána Ježiša Krista cielom večného života*“. a 1. listu Petrovho 2. kapitola verš 5 „... i sami sa ako živé kamene **buduj(e)te**, duchovný dom, sväté krážstvo, obetovať duchovné obety, prijemné Bohu skrze Ježiša Krista“.

Priebeh konferencie bol už tradičný s niekoľkými zmenami oproti minulému roku (ubytovanie bolo v zborovom dome, pribudol večer spevu). Spoločné zhromaždenia boli v piatok večer, v sobotu dopoludnia, odpoludnia a v nedeľu už za účasti celého nitrianskeho zboru. Dopoludnia to bola klasická Pánova pamiatka a odpoludnia spoločné zhromaždenie so službami Božím slovom mladších aj starších bratov. Spievali sa striedavo piesne mladéžnícke i zo spevničky Piesne duchovné.

Sobotné dopoludňajšie aj odpoludňajšie zhromaždenie končilo riadenou diskusiou v skupinkách na otázky, ktoré navrhli br. P. Kozár na záver každého zo spomenutých zhromaždení. Na ňu bolo vyhradené cca hodinu času. Bolo to zväčša málo. Diskusia spontánne pokračovala i po ceste na stravu. Bolo to výborné.

Služiaci bratia na piatok večer a sobotu boli dopredu oslovení, aby si od Pána vyprosili slovo na zadanú tému. Pre úplnosť uvádzam témy a bratov:

Piatok večer : Budovanie a modlitba; slúžil br. Abrman Jozef ml. v závere bolo modlitebné zhromaždenie.

Sobota dopoludnia: Budovanie osobne, slúžili bratia Barica, D. Mojžiš, J. Jančo ml.

Sobota odpoludnia: Budovanie v spoľočenstve –slúžili bratia K. Kvašnák, Jan

Bonne Veldhuizen z Holandska a L. Vyháněnek.

Žiada sa zvlášť spomenúť mládežnicu skupinu z Holandska, ktorú menovaný starší brat so sebou priviezol. Ich príspady obohatili konferenciu o prvky vychádzajúce z iného kultúrneho prostredia. Nápadná bola ich radosť zo spasenia a zvestovania evanjelia. Veľmi pôsobivé a podnetné bolo osobné svedectvo bratovej dcéry, ako na gymnáziu začala evanjelizáciu tým, že si spievala duchovné piesne.

Sobotný večer bol prevažne venovaný vystúpeniam hudobných skupín alebo jednotlivcov. Piesňami prispeli aj mladí, ktorí prišli s br. Jan Bonne Veldhuizénom.

Nedele už niesla ráz mesačného zhromaždenia. Veľkú radosť som osobne mal z modlitieb chvál mnohých mladých bratov, ktorí sa spontáne zapojili. Po Pánovej pamiatke poslúžil slovom br. M. Vyháněnek.

Odpoludňajšie zhromaždenie bolo veľmi bohaté aj tým, že br. Ludva nás previedol „zákulisím“, ako sa „rodila“ téma konferencie. Tu už slúžili slovom viac-menej starší bratia tak, ako ich ponúkal Svätý Duch.

Na záver ešte pá slov k praktickej stránke. Strava bola opäť hodnotná a dostačujúca jak v menze, tak i s pod rukou obetavých sestier domáceho zboru. K hospodárnemu a vydarenému priebehu konferencie prispelo ubytovanie v priestoroch zborového domu na matracoch v prinesených „spacákoch“ resp. v rodinách. Za to patrí veriacim zo zboru v Nitre podákovanie. Zborový dom sa večer o 23 hod uzavtoril. Spali tam taktiež starší bratia a sestry.

Prispevok si nekladie za cieľ referovať o obsahu služieb bratov, tie je možné vypočuť zo záZNAMU na MG páskach alebo CD nosiči, ktoré si môžete objednať u br. R. Os-troluckého z KZ Nitra.

Mladých bratov a sestry z okolia, v ktorom sa pohybujem, téma i to čo v nej odznelo značne osloivilo a prehovorilo do ich životov. Vďaka Pánovi za to, nech je On oslávený!

Tešíme sa už teraz na ďalšiu Konferenciu mladých v Nitre.

Zaznamenal: Ján Číž

OTAZNÍK

JE ČI NENÍ SPRÁVNÉ KRTÍT MALE DĚTI?

Přiznám se, že bych sám asi k této otázce nikdy nedospěl, neboť ji pro současný život církve nepovažuji za potřebnou, navíc je to otázka skutečně sporána. Položili mi ji však posluchači rozhlasového vysílání TWR, proto jsem se s ní rozhodl co nejpoctivěji vyrovnat. Myslím si, že je třeba se poctivě zabývat právě spornými otázkami, které rozdělují křesťany v různých církevních prostředích. Na úvod je však třeba zcela poctivě přiznat, že od 16. století, kdy spory okolo křtu propukly, se církve v řešení této otázky podstatě neshodly a nesjednotily. Všechny vycházejí z Bible, všechny přinášejí důležité a závažné argumenty k obhajobě svého pojetí. Ani já tedy dnes problém nevyřeším. Nabídnou zde však jeden z možných pohledů na celou záležitost.

Nejprve bych se chtěl zabývat obecně pojmem „svátost“. Podle katolické Systematické teologie je svátost „událostí nasyčenou přítomností Boha, jenž nás v ní nezaslouženě uschopňuje k přijetí spásné zvěsti, k hlubokému ponoření do velikonočního tajemství a k vdečnému přijetí oné proměňující a uzdravující síly, která nás shromažďuje do společenství Syna Božího, aby tak bylo v sile Ducha svatého vyhlášeno Boží království.“ Můžeme mít výhrady jak k samotnému pojmu „svátost“, který v Bibli nenačázíme, tak k jednotlivostem této definice. Přesto se však takřka všichni křestané shodují v tom, že součástí jejich vztahu s Bohem jsou jakési vnější úkony, tedy jednání, které má hluboký smysl právě v našem vztahu s Bohem. Na čem se opět shodují takřka všichni, alespoň v rovině teologické, je odmítnutí instrumentálního chápání těchto

svátostních úkonů, jehož podstatou je přesvědčení o tom, že Boží moc působí při pouhém mechanickém vykonání onoho úkonu. Prakticky by to např. znamenalo, že člověk je spasen, když je pokřtěn, nezávisle na jeho víře. Zde je třeba zdůraznit, že i katolickí teologové se shodují v tom, že bez víry se neděje svátost. Základním předpokladem pro to, aby člověk mohl vzít od Boha cokoli, je jeho víra. Nic se neděje mechanicky, prostě jen proto, že byl vykonán nějaký symbolický akt.

A zde leží vlastně základní problém u křtu malých dětí: je to absence víry u těch, kteří ještě nejsou schopni věřit. Nemluvňata jsou totiž pouhým pasivním objektem konání někoho druhého. Odtud vzešla také původní Lutherova námitka proti křtu nemluvňat. Na to lze samozřejmě namítnout, že novorozenáta si nevolí ani rodiče, kteří se mají narodit, ani rodnu zemi, rodny jazyk, jméno a podobně. Tyto skutečnosti ale patří do jiné kategorie sociálních vazeb. Vztah s Bohem je něčím jedinečným a zcela specifickým. Pro tento vztah se musí člověk dobrovolně rozhodnout, což se týká jak lidí v děství pokřtěných, tak nekřtěných. Pro toto rozhodnutí může, ale i nemusí dětský křest být nápadocný.

Zkusme se teď na chvíli zabývat biblickým učením o křtu. Samotné slovo je v češtině dosti nešťastné. Staroslověnské slovo „krst“ vzniklo z řeckého pojmu „Christos“. Podle některých odborníků vzniklo také české slovo křest ze starohorонěmeckého Crist, které opět vychází z Ježíšova mesiášského titulu. Novozákonni řecké slovo „baptízein“, které je v českých překladech Bible slovem „křtit“ překládáno, ovšem znamená „ponořit“. S výjimkou Lk 11,38 a některých rukopisů Mk 7,4 je toto slovo v Novém zákoně užito pouze v kultickém či technickém smyslu: ponořit. Může ukazovat na fyzické ponoření člověka do vody, či na vnoření člověka do Krista, nebo do jeho smrti. To je vlastní teologický význam křtu. Nemáme zde prostor k probíráni jednotlivých biblických míst a jejich výkladu, ale

když si je všechna přečteme (vynecháme-li křest Janův, který měl určitou židovskou specifičnost), musíme se shodnout na jednom: křest byl aktem, jímž křtěnec dával najevo svůj vztah ke Kristu, jeho smrti a vzkříšení. Tím, že člověk uvěří, je ponořen, pokřtěn do Krista, jeho smrti i jeho života. Děje se tak nezávisle na jakýchkoliv vnějších aktech. Takový člověk se potom nechá pokřtit ve jménu Ježíše Krista, což znamená, že je ponořen do vody. Je s Kristem skrze křest pohřben, aby už nežil sobě a hřichu, ale Bohu. Ponoření pod vodní hladinu krásně tuto smrt a po ní následující pohřeb vyjadřuje, stejně jako vnoření z vody vyjadřuje nové narození k jinému, obnověnému životu. Analogicky je člověk, který uvěřil Kristu, ponořen či pokřtěn do Kristova těla, tedy do Církve.

Při úvahách o křtu se někdy o tomto aktu mluví jako o symbolu. Chápeme-li toto slovo v jeho zúženém významu (tedy jako zkrácené nebo obrazné vyjádření daného jevu), není toto označení ani úplně nejšťastnější. Frank Stagg o tom v Teologii Nového zákona (vyd. CDK Brno 2000) piše: „V Novém zákoně není křest nikdy označen jako symbol. Voda je symbol a pohřbení do vody je symbolické. Symbol je však symbolem čehosi. Ve smysluplném křesťanském křtu je přítomno něco, co symboliku přesahuje, včetně víry, poslušnosti, vyznání, odevzdání, uznání Krista i těla Kristova.“

S vědomím, že každá analogie má své hranice a svá omezení, můžeme zmínit, že křest vodou je pro jednotu s Kristem to, co je pro manželství svatba. Obojí předpokládá předchozí závazek a obojí je závazkem. Snubní prsten je symbol, ale svatba je více, než symbol. Při svatbě je vzájemnému závazku, slibu, učiněnému již v soukromí, dáno vnější vyjádření ve společnosti. Svatba sama není manželství. Podobně křest vodou bez předchozího osobního odevzdání se Ježíši Kristu je pouhým prázdným gestem. Jako vnější výraz vnitřního křtu smrti - jde o smrt a vzkříšení sdilené s Ježíšem - existenciálně tolik přesahuje symbol, jako

svatba přesahuje symboliku pro ty dva lidí, kteří se stali jedním tělem v manželství. Některé kultury neznají to, co my známe jako svatbu, a přece znají manželství. Proto manželství může být manželstvím i bez svatby. Svatba však nezměřitelným způsobem ke kráse a svatosti manželství přispívá. Podobně i jednota s Kristem může být skutečná i bez křtu vodou, křest však ke kráse a svatosti této jednoty přispívá. Je normální a správný.

Jak je tomu ale se křtem nemluvňat? Je-li křest více než symbol, může být potom v případě nemluvněti smysluplný? Copak ti kteří jej praktikují, neznají biblické učení o křtu? Jistěže znají. Vycházejí z následujících biblických míst, kde je řeč o křtu celých domácností: Sk 16,15.33; 18,18 a 1K 1,16. Skutečnost, že v domácnostech byly pokřtěny i malé děti, zde nelze ani dokázat ani vyloučit. To, že děti věřících rodičů představují součást „domácích víry“, vyvozuje někteří badatelé ze slov apoštola Pavla v 1K 7,14: „Nevěřící muž je posvěcen ve své ženě a nevěřící žena je posvěcena ve svém muži. Vždyť jinak by vaše děti byly nečisté, avšak nyní jsou svaté.“ Zastánci křtu dětí také argumentují kontinuitou mezi starou a novou smlouvou. Ve staré smlouvě byla obřezávána osmidenní novorozenáta, proč tedy v době nové smlouvy novorozenáta nekřtit? Podmínkou je samozřejmě víra jejich rodičů. Lze jistě vznést mnoho námitek, mně však jde spíš o to pochopit ty, kteří křest nemluvňat praktikují. Argumenty zde jsou a zastánci křtu nemluvňat k této záležitosti jistě přistupují odpovědně a s uvážením.

Nakonec nelze než souhlasit s autorem hesla o křtu z Nového biblického slovníku, který zde uvádí: „Čím více chápeme křest jako výraz víry křtěnce, tím méně budeme souhlasit s křtem nemluvňat. Čím více jej pokládáme za výraz Boží milosti, tím snadněji křest nemluvňat obhájíme. V každém případě by si křestané měli dát pozor, aby nepřečeovali křest tak, jako judaisté obřizku.“

A když už jsem u citátů, chtěl bych tento text ukončit slovy Bruce Milného, který

v knize „Poznejte pravdu“ kapitolu o křtu uzavírá slovy: „Při tom všem si netroufne- me opomijet fakt, že Bůh nápadně požehnal a vyznamenal službu svých služebníků na obou stranách tohoto předělu, ať už to byli zastánci křtění nemluvňat jako Luther nebo Wesley, nebo baptisté jako Spurgeon a Billy Graham. Stačí si připomenout vzájemnou úctu mezi anglikánem Johnem Newtonem a baptistou Williamem Careym, abychom poznali zbytečnost hořkého rozdělení nad touto otázkou.“

Petr Vaďura

PAMÄTAJTE NA SVOJICH VODCOV

SIEGFRIED REH
(20.9.1935 – 02.11.2001)

Nám dobře známý bratr Siegfried Reh dne 2. listopadu 2001 odešel. Byl odvolán do nebeského domova v životní situaci, pro něj příznačné, totiž během služby. Odchodem do důchodu na konci roku 1998 se změnil jen způsob jeho práce, a to jen částečně. V aktivní službě zůstával stále.

S bratrem Siegfriedem se mnozí z věřících mohli potkávat u příležitosti jeho návštěv Československa a Polska od roku 1969, kdy byl svým otcem uveden do zdánlivě nepatrné služby vytváření kontaktů. Tato služba se však postupem doby rozrostla v době cílenou pomoc a spolupráci mezi bratrským hnutím v SRN a v zemích střední a východní Evropy a byla budována na vřelých osobních vztazích. Nejednou jsem u Siegfriedových spolupracovníků, bratří, kteří přecestovali spolu s ním, kolik

Tato skutečnost je o to bolestnější, že jsme na ni při loučení s ním ani nepomysleli.

4/2001 ŽIVÉ SLOVO

věřících lidí Siegfried znal, jména jejich dětí nevyjímaje.

Siegfried Reh se vyučil jako obchodní píručí a následně pracoval v obchodním sektoru několika firem. Nevyznačoval se jen schopností navazovat osobní kontakty při obchodních jednáních, ale i obdivuhodnou přímočarostí, spolehlivostí a zodpovědností. Tyto vlastnosti pak provázely i jeho práci v křesťanském vydavatelství v Dillenburgu a později (od roku 1980) v Misijním domě a Biblické škole ve Wiedenestu. Na poslední jmenovaném místě byl přijat jako vedoucí ekonomického úseku v situaci, kdy byl jeho předchůdce s rakovinovým onemocněním náhle upoután na lůžko. I proto mnozí Siegfrieda přijali, jako poslaného přímo od Pána.

Později převzal zodpovědnost za plánování a přípravu transportů s pomocí směřovanou do zemí východní Evropy. Tam bylo již mnoho let jeho srdce. Kontakty s Českými zeměmi, Slovenskem, Polskem a Rumunskem se ještě více prohloubily a bratr Reh mnohokrát zprostředkoval účinnou pomoc. Transporty, jež organizaoval, pomáhaly zajišťovat mnohé misijní projekty po celém světě. I proto sahaly jeho kontakty až do kanceláří OSN v New Yorku. Jeho plánovitá a kompetentní práce se však vyznačovala i spoustou vřelých mezilidských vztahů. Naše rodinné album není jediné, které zdobí krásné fotografie našich dětí, jež Siegfried na návštěvách u nás pořídil a později s pozdravy zaslal. V roce 1999 jsme si u příležitosti 90. výročí vzniku bratrských sborů v Českých zemích připominali i 30. výročí návštěv br. Reh. Letos na vštívili Slovensko, Českou republiku a Polsko naposledy.

Rozloučení s bratrem Reh proběhlo 7. listopadu v novém sborovém domě a na hřbitově ve Wiedenestu. Jsem rád, že jsme se ho spolu s bratry P.Zemanem a J. Karzelkem zúčastnili a vyjádřili tak spoluúčast i všech vás, kdo jste jej tak důvěrně znali.

Siegfried Reh byl pro Boží království skutečně zapálen a to, co konal, daleko přesahovalo jeho práci staršího bratrského sboru ve Wiedenestu. Od roku 1994 pracoval v „mezisborové radě“ („Arbeitsgemeinschaft der Brüdergemeinen im Bund“) bratrských sborů spojených ve svazu svobodných evangelických církví („Bund Evangelisch Freikirchlichen Gemeinden“), kde byl zapojen do pracovní skupiny – finance. Mimo to pracoval v dozorčí radě Domu s pečovatelskou službou v Lützeln a letos se stal jeho předsedou. Od roku 1973 byl členem Mezinárodního svazu Gedeonů, kde až do své smrti spolupracoval při rozdávání Biblí. Všichni si jej cenili jako spolupracovníka, který se uměl nadchnout pro věc.

Vyzářovala z něj srdečnost, která se přenášela i na společenství, v němž pracoval. A že měl rád společnost, potvrdí především ti, kdo se jím nechali pozvat k různým akcím, spojeným s vysokohorskou turistikou. Putování s přáteli jeho osobní kontakty ještě víc utužovalo. Hned ráno si našel čas na ztištění s Pánem. Odtud čerpal sílu do praktického života, jak to mohli jeho spolupracovníci často zažít, když vedl společnou chvíli ranního ztištění.

Siegfried Reh byl milý nejen mnoha lidem ve svém okolí, ale stal se i uznávaným a milovaným bratrem za hrancemi své země. V bratrských sborech střední a východní Evropy se jeho jméno stalo synonymem spolupráce a pomoci, jež konkrétní podobu si mnozí ze čtenářů ponesou ve svém nitru ještě hodně dluho. Nejeden z nás bude jeho milou tvář postrádat, nejvíce však bude chybět své ženě Lore, které byl zvláště v poslední době její těžké nemoci velkým povzbuzením. Mysleme na ni v modlitbě.

Rozloučení s bratrem Reh proběhlo 7. listopadu v novém sborovém domě a na hřbitově ve Wiedenestu. Jsem rád, že jsme se ho spolu s bratry P.Zemanem a J. Karzelkem zúčastnili a vyjádřili tak spoluúčast i všech vás, kdo jste jej tak důvěrně znali.

Jarek Andýsek

RECENZE KNIH

MÁME POTŘEBU BOŽÍ MILOSTI?

Tato otázka mě napadla, když se mi před časem dostala do ruky nevšední kniha, kterou jsem přečetl jedním dechem! Jmenovala se Nekončící milost. Nepatřím k lidem, kteří se jen tak snadno dojmou, ale tentokrát se autor knihy Philip Yancey trefil do černého. Čím se mě kniha tak silně dotkla? Těžko říci, co ve mně vyvolalo silnější dojem, zda líčení autenticích příběhů lidí naší doby, kteří se ve svých interních zápasech dostali do slepě uličky, dovedně vykreslený obraz strádající lidské duše volající po odpusťení, nebo naopak mistrně vyličená Boží schopnost tento problém vyřešit. Právě napětí mezi nemožností člověka zbavit se vlastní nashromážděné viny a velkorysou Boží nabídkou jí odstranit tvoří potřebné provokativní náboj knihy. Z krátkého úryvku si zkuste alespoň letně vytvořit představu o tom, jak se autorovi podařilo naplnit záměr nenapsat strohou, nezáživnou studii na téma milost, ale ukázat, jak se tento rys Boží povahy odrazil v životech konkrétních lidí. V jedné pasáži knihy líčí autor tuto tragickou událost:

V roce 1987 pohřbila bomba IRA Gordona Wilsona s jeho dvanáctiletou dcerou pod více než metrovou vrstvou betonu a cihel. „Mám tě moc ráda, tatínku,“ byla poslední slova jeho dcery Marie, která svírala otcovu ruku, zatímco čekali na záchrannáře. Utrpěla několik vážných zranění páteče a mozku a zemřela pár hodin po převozu do nemocnice. Wilson ze svého nemocnič-

niho lůžka vyznal: „Ztratil jsem dceru, ale nechovám v srdci nenávist. Hořká slova nevrátí Marii život. Ode dneška se budu každý večer modlit, aby jim Bůh odpustil.“ Poslední slova jeho dcery byla slova lásky a Gordon Wilson se rozhodl žít svůj život v této rovině.

Nepochybně nás dojímá hloubka a intenzita tohoto svědectví. Autor však nechce zůstat u pouhého ličení působivých příběhů. Touží jít dál. Chce zabušíť na ztvrzlou skořápkou naší povrchnosti. Yancey se snaží poctivě zamyslet nad tím, zda jsou milost a odpuštění cestou k řešení takových problémů, jako jsou manželské krize, rozbitá přátelství, zneužívání dětí, homosexualita, drogová závislost, či jevů méně společensky nebezpečných, ovšem duchovně neméně závažných, jakými jsou nenávist či opovržení druhými, vlastní opuštěnost a samota. Nechce však zůstat u laciného řešení, kdy slova jako odpuštění, milost a láska jsou pouhými vyprázdněnými pojmy, které však naši bolest trvale nezhojí. Snaží se hledat kořeny naší touhy po odpuštějící milosti, touhy po osvobození od zátěže našeho trápení. Dochází k jádru milosti, která se rodí z bolesti Kristova utrpení. Nabídka převzetí a nesení naší viny nám otevírá cestu vedoucí k vnitřnímu uzdravění.

Některí lidé, o nichž autor píše, jsou skutečně troskami a pochybnými individui na pokraji společnosti, mnozí naopak vypadají jako sporádaní a spokojení lidé. Všechny je však spojuje hlad po pokoji. Yancey zahrál právě na tu skrytu strunu našeho nitra, která tak kontrastuje s nepokoji, jež nás obklopují. Burcuje nás z pasivity, do které upadáme po marných pokusech svou vnitřní životní stabilitu najít. Někomu může připadat kniha svojí otevřeností až skandální, ale právě díky této otevřenosti se můžeme s osudy lichených postav ztotožnit a najít tak výchozí bod pro svůj život.

Philip Yancey: Nekončící milost, vydal Návrat domů v Praze 2001.

Stanislav Zelený

ČTYŘI POJETÍ PEKLA

Nedávno jsem se zabýval tím, co je dialog. Jeho podstatou je střídání rolí mluvčího a naslouchajícího. Vést teologický dialog je velké umění. Pokud se s pokusem o dialog v této oblasti setkáváme, bývá to často jen střídání monologů. O to cennější je počin vydavatelství

Návrat domů, které nám umožnilo setkat se s českým překladem dialogu čtyř teologů na téma zvlášť ožehavé: peklo. V knize **Čtyři pojety pekla** podávají svou představu pekla čtyři teologové, zástanci čtyř odlišných teologických koncepcí místa zahnutí.

Všichni čtyři působí jako učitelé na různých teologických ústavech v Americe. **John F. Walvoord** v knize hájí tzv. doslovné pojety, tedy pojety fundamentalistické. **William V. Crockett**, který je současně editorem celé knihy, je zástancem metaforického pojety. Plameny ohně jsou podle něj pouhými metaforami, stejně jako červi a další pekelný inventář. Katolík **Zachary J. Hayes** hájí pojety očistcové, zatímco **Clark H. Pinnock** je zástancem pojety kondicionálního, podle kterého dochází po určitém čase utrpení k anihilaci a zániku zatracených.

Na knize je zajímavé nejen to, že dává prostor k vyjádření čtyřem zástancům odlišných teologických koncepcí, ale především odvaha k druhému (a nutno přiznat, že čtenářem očekávanému) kroku: po uvedení studie jednotlivých autorů následuje vždy kritická analýza z per ostatních tří spoluautorů knihy. Čtenář tak prožívá dvojí dobrodružství: při tom prvním je získáván argumenty fundovaného teologa k tomu, aby se přiklonil k jeho pojety pekla, načež sleduje,

jak je řada z oněch jasných argumentů zpochybněna či dokonce vyvrácena. Ani nedokážu vyjádřit, jak blahodárný účinek četba této knihy má. Čtenářův pohled na peklo se možná nezmění, nicméně každému trochu bystrému studentovi Pisma po přečtení všech čtyř studií i jejich oponentů bude jasné, jak opatrní musíme být při interpretaci Pisma, při formulování dogmat, jak nebezpečné je prohlašovat určitý výklad biblického textu za jediný správný, ale hlavně jak ošidné je říkat, že můj pohled na určitý problém je správný, protože je biblický. S výjimkou katolického výkladu očistce jsou všechny předložené studie biblické, opírají se o biblické texty, ačkoli - a to je jejich velká přednost - se nebojí podeprtí své pojety citací z děl různých teologů minulosti i současnosti. Na předloženém materiálu je zajímavé všímávat si i toho, kolik z argumentace je postaveno na poctivém zvažování biblického textu a kde je spíš přání otcem myšlenky, takže argumenty jsou podepřeny spíš emocionálním apelem nežli objektivním studiem.

Za zvláštní zmínku stojí výklad očistce z pera katolického teologa Zachary J. Hayesa. Možná autor nepochopil správné zadání, kterým bylo předložit své pojety pekla, takže o katolickém pohledu na věčný osud zatracených se zde příliš nedozvímá. Nicméně i tak je Hayesova studie zajímavá, protože nám nabízí velmi poctivý pohled současně katolické teologie na očistec.

Edice Kontrasty, kterou vydavatelství Návrat domů knihou o pekle otevřelo, by mohla přinést řadu zajímavých titulů (ohlášen je svazek přinášející konfrontaci evoluce a kreace). Kéž by knihy z této edice četli nejen teologové, ale i kazatélé a vlastně všichni věřící! Možná bychom se pak v církvích a na stránkách křesťanských časopisů méně setkávali se zkratkovitými, zjednodušujícími a jednoznačnými výroky, které neprispouštějí jiný výklad ani diskusi. Poznáni působi rozkoš. Je to jako s poslechem Mahlera: kdo jednou slyší jeho Symfonii tisiců reprodukovanou z kvalitní hi-fi soupravy

s dobrými reproduktory, ten už nikdy nebudé uspokojen poslechem tohoto díla z šumícího a škvarkajícího tranzistoráku. Nic na tom nemění skutečnost, že tranzistorák je levnější a přístupnější.

W.C. Crockett, Z.J. Hayes, C.H. Pinnock, J.F. Walvoord: *Čtyři pojety pekla*, překlad R. Navrátilová, 199 stran, vydal Návrat domů, Praha 2001.

Petr Vaďura

SPRÁVY ZO SBOROV

SEREĎ

Kresťanský zbor v Seredi 15.8. 2001 opustil verný a skromný nasledovník Pána Ježíša, brat Ján Boledovič, vo veku nedožitých 82 rokov. Pána Ježíša spoznal v roku 1955. Odvtedy rád slúžil Božím slovom a modlitbou v zhromaždeniach. Namäď v dôchodku sa horivo venoval pastierskej službe pri návštěvách starých sestier a bratov, ktorým prinášal povzbudenie z Božieho slova. Pán Boh mu dal dobré zdravie a naplnil ho takou láskou i horlivosťou, že ešte aj posledný deň svojho života na zemi naplnil takouto službou a potom odišiel k svojmu Pánovi. Jeho prikladný život bol dobrým svedectvom ľuďom v zobre i mimo neho. Bratom v miestnom zbere zanechal krásny príklad pastiera, ale zostalo im aj veľa služby, ktorú teraz musí niekto nahradíť. Prosme Pána, aby vzbudil jemu podobných služobníkov!

Veriaci zo seredského zboru.

REVNIČOV

Ještě v šedinách ovoce ponesou... Ž 92,15 našem kraji se letos ovoci moc nedářilo - ani na mojí zahradě. Jen jedna větev na jedné jabloni se sklání pod tihu zrajících jablek. Přerouboval jsem ji před lety odnoži z Revničova.

Když na ni hledím, vzpomínám na bratra Tomáše Staňka, se kterým jsme vždy

po shromáždění procházeli jeho ovocným sadem. Vzpomínám na cesty starodávným Harleyem, kterým mne vozil ke vzdálené stanici dálkového autobusu. Vzpomínám na 80. léta, kdy v podkroví bratřova rozlehlého opukového domu byla po částech shromažďována bratry z Německa pomoc pro věřící z Rumunska. Vzpomínám na společné cesty na čtvrtletní shromáždění do Prahy, vzpomínám....

Rozloučili jsme se s ním 21. května. Odešel do radosti svého Pána. Dne 19. prosince letošního roku by mu bylo 85 let. Ve svých 21 letech se rozhodl následovat Pána Ježíše, kterého si zamílovával. Byl věrným pastýřem malému hlučku věřících bratří a sester, kterým však během řady desetiletí prošla a byla posilněna celá řada lidí, hledajících obecenství.

Osoba Pána Ježíše Krista jako druhého Adama a zároveň Božího Syna zaujímala celou jeho mysl. Toto téma otevřel při každém našem setkání, i když jsme se viděli naposledy o velikonočním pondělí v rakovnické nemocnici.

Byl pro nás všechny příkladem věrnosti poučení z Kazatele 12, když posledních 5 let svého života mohl čerpat pro své uvažování a službu slovem i písničemi jen ze své paměti, protože pro oslablý zrak si již nemohl číst. Když mi jeho manželka nedávno řekla, že si neprál, abychom se rozepisovali o jeho osobě až odejde, musím myslit na závěrečnou větu příběhu z proměnění na hoře: "Pozdvihše pak oči svých, žádného neviděli, než samého Ježíše" (Mt 17:8).

Ladislav Mikeš st.

OSTRAVA

Bratr Dobroslav Ouzký se narodil 28. ledna 1910 v Pardubicích v chudé katolické rodině. Ve dvanácti letech

osiřel. V Praze vystudoval obchodní akademii a věnoval se studiu cizích jazyků. Ovládal jich osm. Znalost jazyků ho zavedla do Zlína, kde pracoval jako dokumentarista ve firmě Baťa.

Svůj život odevzdal Pánu Ježíši v 32 letech, když se rok předtím oženil s Bohuslavou Janíkovou. Po

roce 1948 byl v akci „70 000 do výroby“ zařazen jako pomocný dělník na stavbu v Šumperku. Od té doby měnil často zaměstnání a musel se s rodinou stěhovat. Bratr Ouzký působil ve Zlatých Horách, kde se na jeho svědectví obrátil bratr Křupala, pak v Horní Lipové, v Antonínově v Jizerských horách a na delší dobu se pak s rodinou usadil v Šumperku. V roce 1975 se společně se ženou přestěhovali do Ostravy, kde se o ně až do odchodu obou rodičů starala dcera Daniela.

Bratr Ouzký využíval znalost cizích řečí ve službě pro Pána. Jako tlumočník byl vždy k disposicí zahraničním hostům, které doprovázel při jejich návštěvách shromáždění. Překládal také články do časopisu i ročenky sborů, a mnoho úvah rozesílal zájemcům. V těchto článcích i v službě Slovem ve shromážděních se zaměřoval na těžší pasáže Písma, protože mohl pracovat i s původními jazyky Bible. Velice miloval ranní ztištění u Božího slova a o těchto chvílích si vedl deník.

Kromě práce na Boží vinici měl bratr Ouzký zvláštní vztah k přírodě. Sbíral léčivé bylinky, sušil je a dodával do sbírny nebo rozdával. Se svou manželkou a dětmi žili skromně. Mnoho materiálních statků nezanechal, ale zůstává po něm duchovní a věčný užitek pro rodinu i společenství vykoupených. Zanechal širokou rodinu - 5 dětí, 12 vnoučat a 7 pravnoučat. Všechny děti patří Pánu Ježíši, a tak se naplnilo to, co

často za svého života citoval: „Bůh samotné rozmnožuje v domy“ (Žalm 68,7).

Pán Ježíš, kterého bratr Dobroslav Ouzký miloval a jemuž sloužil, doprál svému oddanému služebníkovi vysokého věku. Povolal ho k sobě 26. 7. 2001 ve věku 91 let. Jeho rodina a věřící z okolních sborů se s ním rozloučili 1. srpna 2001 v Ostravě. Na pohřbu Božím slovem posloužili bratři Jan Ostrolucký a Jan Staněk.

Redakce

VSETÍN

Po dlouhé a těžké nemoci odešel tiše ke svému Spasiteli dne 5. 10. 2001 ve věku nedožitých 86 let bratr Antonín SURÝ ze Vsetína. Milý, vždy usměvavý bratr, který kolem sebe šířil pokoj a byl příkladem svou tichosti. Netoužil ani po majetku, ani po penězích, neznal závist, nezamiloval si pozemské věci, ale toužil po těch nepomíjejících. Když jsme stavěli sborový dům, patřil vždy mezi ty, kdo štědře přispívali na společnou věc nejen svým majetkem, ale i svým časem a silami.

S bratrem Surým jsme se rozloučili ve čtvrtek 11. října ve smuteční obřadní síni ve Vsetíně a doprovodili ho k místu posledního odpočinku na místní hřbitov. Kéž by Pán dal, aby takových skromných, věrných a tichých následovníků bylo více.

Spoluvykoupení ze Vsetína.

PŘEDSTAVUJEME

STANISLAV ZELENÝ

Stanislav Zelený, jeden ze čtyř bratrů starších v Křesťanském sboru Praha – Stodůlky, se narodil 7. 6. 1968 v Praze. Zde také se svou ženou Zuzkou a dcerou Ester, která letos začala chodit do první třídy, bydlí.

Na podzim roku 1999 ukončil Standa svůj pracovní poměr v České spořitelně, kde devět let pracoval jako správce počítaců.

V té době začal vážně uvažovat o volání do služby na díle Páně na plný úvazek. Boží oslovení vnimali s manželkou Zuzkou společně, přesto nechtěli toto důležité rozhodnutí učinit sami bez potvrzení sborem. Tehdy se jim od několika zkušených bratří z Čech dostalo povzbuzení, aby se touto cestou vydali.

Bratr Standa se ve stodůleckém sboru vedle práce staršího věnuje učitelské a pastýřské službě. Obě

postupy však dnes již překračují rámec místního sboru. Zvláště v pastýřské práci vstoupil v poslední době do oblasti velmi citlivé, což je služba homosexuálně cítícím křesťanům. K tomuto účelu zřídil s pomocí několika bratří internetovou stránku. Mimo to s několika přáteli z Křesťanských sborů organizuje již po řadu let týdenní Letní biblickou školu v Mladoticích.

Vedle těchto činností se především věnuje mladým lidem, ať již pastoračně nebo misijně. Připravuje pro ně různé pobity během roku a letní tábory (viz Živé slovo 2/2001). Tyto tábory jsou určeny jak pro křesťany, neboť jim umožňují setkávání a vzájemné poznávání, ale především však pro jejich nevěřící přátele. Na tyto pobity jezdí velké množství nevěřících či hledajících lidí, které chtějí oslovit netradičními formami tradičně se neměnícím evangeliem. Mimo tyto pobity připravuje se svými spolupracovníky řadu pravidelných či jednorázových aktivit, které směřují k oslovení jejich přátel, známých či sousedů. Jedná se také o misijní volejbal, anglické kluby, výtvarná soutěž či

veřejné přednášky. Dále se věnuje psaní příspěvků do různých křesťanských časopisů a občasně spolupracuje s TWR.

Mimo tuto svou službu spolupracuje od jara roku 2000 s misijní organizací Nový život na realizaci Kampaně NŽ 2000 s promítáním filmu Ježíš. V této kampani zajišťuje spolupráci s místními sbory v jednotlivých městech.

Finančně je částečně zabezpečen za práci pro společnost Nový život a zbytek finanční podpory dostává od pravidelných a nepravidelných dárců v řadě církve. Každý půlrok pravidelně rozesílá informační dopisy o své službě. Pokud tyto dopisy také chcete dostávat stačí zavolat na 02/2051 6229, 0604 615 816 nebo napsat na adresu Na Malovance 6/724, 169 00 Praha 6 - Střešovice či e-mail: standa.zeleny@iol.cz.

Jarek Andrýsek

BÁSEŇ

VIDĚL JSEM

Viděl jsem dítě, jak k matce hledí, viděl i matku, co v tváři ji září, viděl tu věčnou krásu okamžiku: matku, náruč, důvěru.
Nelze napsat tu nádheru!
Viděl jsem,
že z dítěte stává se muž.
Viděl jsem dva milence,
jak na lavičce sedí,
Vlasy se míchají, rty splývají.
Viděl jsem manželes, jak z chrámu se vedou,
právě si slibili,
že životem půjdou ve dvou.
Muž, žena, dítě, a vše se opakuje...
Už není krása, mladí těla,
zadul vítr, kolem pohnul čas...
Ti dva jsou v nitru stále stejní,
co ty dva spolu drží?
A viděl jsem znova tu nádheru...
Začíná zima,

podzim už není,
už jeden zbývá, druhý už není...
Viděl jsem viděl,
jak život se smrtí rukama třese si.
Viděl jsem viděl to nesmrtelné
pokračování.

AŽ JEDNOU

Až jednou přestane mé srdce být,
dech uhasne
a mozek nebude mít cit.
Až nebudu tu víc
a budu na svět hledět z oněch míst.
Až stéblo uschně, zvadne list,
chci vědět, že můj život smysl měl
a pevný cíl!
A smyslem tím je Bůh,
cílem jediným!
Ať z večera či z rána
a co já vím kdy,
nastane ona chvíle chvil,
nechci se strachem třást, lež poslouchat.
Chci pevně stát a připraven chci být!

Kamil David

Vydavatelství A-ALEF informuje:

1. Pro rok 2002 opět vychází ročenka k dniu čtení biblických úvah - „Cestou života 2002“. Rozsah je 228 stran A5, články jsou střídavě v českém a slovenském jazyce. Cena publikace je 95 Kč/120 Sk.

2. Publikace „Izrael včera a dnes 2.“ autora J. Ostroluckého přináší nejen poznat-

4/2001 ŽIVÉ SLOVO

ky a zkušenosti z cest Izraelem a Sinajským poloostrovem, ale i vysvětlení, proč je situace v Izraeli v dnešní době nebezpečná a proč se tak „bojuje o Jeruzalém“.

Kniha vychází v českém i slovenském jazyce a je věnována především stovkám poutníků, kteří se v minulých deseti letech zúčastnili zájezdů do Izraele a na Mojžíšovu horu. Tyto cesty jsou dokumentovány 149 barevnými obrázky. Cena knihy o rozsahu 400 stran s tvrdou vazbou je 240 Kč/290 Sk.

Pokud jste si zmíněná kniha nezajistili prostřednictvím svého sboru, můžete tak učinit písemně, telefonicky nebo případně e-mailem na adresu vydavatelství A-ALEF (viz tiráž).

Upozornění odběratelům ŽS

V tomto 4. čísle je pro čtenáře v ČR vložena poštovní poukázka, kterou můžete uhradit předplatné na rok 2002. Pro odběratele na Slovensku je vložena zpráva administrace o výši předplatného a možnosti jeho úhrady. Ve všech případech uvádějte při platbě Vám přidělený variabilní symbol, jinak plátce lze jen stěží identifikovat. Děkujeme.

Vydavatelství A-Alef

Oprava

Milí čtenáři, omlouváme se za chybu v článku o Karolině Lisacové v rubrice „Představujeme“, kde jsme na straně 35 uvedli chybou kontaktní adresu elektronické pošty. Správná adresa, na níž si můžete vyžádat zaslání okružního dopisu, je tato: la.mi@volny.cz Děkujeme za pochopení.

Téma příštího čísla

Články k tématu příštího čísla „S konflikty nakládat duchovně“ a ostatní příspěvky zasílejte do konce února 2002. Děkujeme.

Redakce

Za obsah zveřejněných článků zodpovídají jejich autoři.

OBSAH

Úvodník

Oddanost 2

Úvahy

Dar Boží 2

Mumie se vrací 4

Co znamená oslovení „Pán Ježíš“? 5

Evanjelium dnes 6

Informácie

Misijná konferencia v Modre 8

Jednání MR v Ostravě 10

Tématické články

Křest v Novém zákoně 11

Křest nemluvňat? 15

Posvěcující vliv svatých 16

Křest a přijímání do sboru 16

Úloha církve při křtu 18

Krst 19

Báseň

Do hrobu vody pochovaní 20

Tématické články

Jiří Müller: Křest 20

Reformácia a krst 21

Informácie

24

Otzazník

Je či není správné křtit malé děti? 26

Pamatájte na svojich vodcov

Siegfried Reh 28

Recenze knih

Nekončící milost 29

Čtyři pojedí pekla 30

Správy zo sborov

Sered' - Ján Boledovič 31

Řevničov - Tomáš Staněk 31

Ostrava - Dobroslav Ouzký 32

Vsetín - Antonín Surý 33

Představujeme

Stanislav Zelený 33

Báseň

Viděl jsem 34

Až jednou 34

Vydavatelství A-ALEF informuje

Upozornění odběratelům ŽS 35

Oprava

35

Téma příštího čísla

35

Vydávají Kresťanské sbory v ČR
a Kresťanské zby na Slovensku
ve vydavatelství A-Alef
Bořivojova 29
701 00 Ostrava

Odpovědný redaktor a adresa české redakce:

Jaromír Andrysek
Okrajová 3, 737 01 Český Těšín
e-mail: ja.andrysek@volny.cz
tel.: 0659/734 794

Redakční rada:

Ján Čiž, Ján Hudec, Matúš Koša, Ilko Kozár,
Ján Kučera, Ján Ostrolucký, Tomáš Pala,
Petr Vaďura, Jan Vopalecký, Ľubomír Vyhnanek

Kontaktná adresa pre Slovensko:

Ján Hudec
Partizánska 15, 949 01 Nitra
tel.: 087/741 8212

Grafická úprava obálky a litografie:

fa Lubomír Horňák
reklamní a grafické studio
Štefánikova 4, Český Těšín

Grafická úprava textu a tisk:

Vydavatelství TEBA
Ostravská 130, 737 01 Český Těšín-Mosty

Administrace pro Českou a Slovenskou republiku:

Vydavatelství A-ALEF
Bořivojova 29, 718 00 Ostrava-Kunčičky
e-mail: alef@ova.inecnet.cz
tel.: 069/355 814, 069/623 72 61,
0602/552 069

Expedice pro Českou republiku:

Poradce, s. r. o.
Štefánikova 2, 737 01 Český Těšín

Expedice pro Slovenskou republiku:

Poradca, s. r. o.
Pri Celulózke 40, 010 01 Žilina

Platby a dobrovolné příspěvky z obou republik:

A-ALEF Ostrava
Komerční banka Ostrava
číslo účtu: 81006-761/0100
Nutno vždy uvést variabilní symbol odběratele.
Předplatné:
na celý rok 80 Kč/100 Sk + poštovné
jednotlivá čísla 20 Kč/25 Sk + poštovné
Předplatné na další období nekončí nezaplacením, ale písemným nebo telefonickým ohlášením v administraci.

Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480.

ISSN 1210-6526

NEBO TAK BÚH MILOVAL SVĚT.
ŽE SYNA SVÉHO JEDNOROZENÉHO DAL.
ABY KAŽDÝ KDO VĚŘÍ V NĚHO.
NEZAHYNUL ALE MĚL ŽIVOT VĚČNÝ.
JAN 3.16

